

SLOVÁCKÉ MUZEUM V ROCE 2007

Ivo Frolec, Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

CHARAKTERISTIKA ORGANIZACE

Slovácké muzeum patří mezi nejvýraznější regionální muzea v České republice. Instituce byla založena v roce 1914. Jejím hlavním posláním je činnost sbírkotvorná a péče o sbírky, činnost vědecko-výzkumná a metodická a činnost kulturně výchovná. Působnost této organizace není omezena na Zlínský kraj, ale zasahuje celou národopisnou oblast Slovácko (tedy i část Jihomoravského kraje). Muzeum je zařazeno do řady národních a mezinárodních programů, v jejichž rámci plní např. funkci Centra péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje a Centra lité medaile, plakety a drobné plastiky.

Základní údaje:

- a) právní forma: příspěvková organizace
- b) zřizovatel: Zlínský kraj
- c) objekty ve správě muzea:
 - Slovácké muzeum – hlavní budova, Uherské Hradiště (kulturní památka – majetek Zlínského kraje).
 - Galerie Slováckého muzea, Uherské Hradiště (kulturní památka – majetek Zlínského kraje).
 - Památník Velké Moravy, Staré Město (národní kulturní památka – majetek Zlínského kraje).
 - Soubor památek lidového stavitelství, Topolná 90 (kulturní památka – majetek Zlínského kraje – majetek Zlínského kraje).
 - Soubor památek lidového stavitelství, Topolná 93 (kulturní památka – majetek Zlínského kraje).
 - Konzervační pracoviště, Uherské Hradiště (majetek Zlínského kraje).
 - Národní kulturní památka Uherské Hradiště – Sady (národní kulturní památka – majetek Zlínského kraje).
 - Národní kulturní památka Staré Město – Špitálky (národní kulturní památka – majetek Zlínského kraje).
 - Národní kulturní památka Modrá u Velehradu (národní kulturní památka – majetek Zlínského kraje).
 - Archeologické pracoviště s přednáškovým centrem, fotoateliérem, depozitáři, Uherské Hradiště (majetek Zlínského kraje).
 - Letecké muzeum Kunovice (majetek Města Kunovice a Aerotechniku Kunovice).
- d) Objekty ve správě jiných subjektů, využívané Slováckým muzeem k expozičním účelům:
 - Státní zámek Buchlovice (majetek Národního památkového ústavu).
 - Archeoskanzen Modrá (majetek obce Modrá).

Základní poslání organizace

Kulturní bohatství Zlínského kraje spočívá v jedinečném historickém dědictví živé i hmotné kultury pocházejícím z několika výrazných etnografických základů souvisejících s rozmanitostí přírodního prostředí. V teritoriálním rozsahu své působnosti, tedy národopisné oblasti Slovácko, Slovácké muzeum toto specifické kulturní prostředí odborně uchovává, moderně zužitkovává, otevírá novým pozitivním vlivům a na vzájemném průsečíku těchto snah vytváří nové kulturní hodnoty evropského formátu. K dosažení tohoto cíle používá

instituce prostředky zejména ve smyslu zákona č. 122/2000 S., o ochraně sbírek muzejní povahy, a s jejich podporou získává, shromažďuje, trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává sbírky muzejní povahy, umožňuje jejich veřejné užívání, zkoumá prostředí, z něhož jsou předměty získávány a poskytuje služby výchovné a vzdělávací pro studijní i vědecké účely.

Základní cíle instituce

a) Odborné uchovávání kulturního dědictví na území národopisné oblasti Slovácko (např. sbírkotvorná činnost a péče o sbírky, budování knihovny se specializovaným knihovním fondem, provádění vědeckého výzkumu v oborech své působnosti – etnografie, archeologie, historie, dějiny umění, metodická činnost, správa vybraných památkově chráněných objektů apod.

b) Citlivé využívání kulturních statků a hodnot k plnohodnotnému životu občanů kraje a k rozvoji cestovního ruchu na území kraje (např. prezentace sbírkových předmětů prostřednictvím stálých expozic a výstav, vlastní publikační a přednášková činnost a další kulturně výchovné aktivity určené pro nejširší veřejnost se zvláštním zřetelem na děti, mládež, seniory a občany se zdravotním postižením, vydávání a veřejné šíření periodických a neperiodických publikací a propagačních materiálů, pořádání odborných konferencí, symposií a seminářů, kulturních a vzdělávacích programů pro odbornou i laickou veřejnost apod.).

Strategické směry instituce

a) Zlepšení podmínek pro sbírkotvornou činnost a péči o sbírkové fondy

- vybavení centrálního depozitáře muzea v bývalém kasárenském objektu moderní regálovou technikou a měřením klimatických podmínek.
- přístavba depozitáře v areálu památek lidového stavitelství Topolná pro rozměrné zemědělské nářadí.
- navýšení finančních prostředků pro nákup sbírkových předmětů.
- zrestaurování starých tisků a rukopisů.

b) Zlepšení podmínek, služeb a nabídek návštěvníkům

- vybudování stálé expozice „Lidových pálenice na moravsko-slovenském pomezí“ v areálu památek lidového stavitelství Vlčnov.
- vybudování a zprovoznění pracoviště Centra péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje s prodejnou předmětů lidové rukodělné výroby typu Krásná jizba v hlavní budově muzea (v návaznosti na vládní „Koncepti účinnější péče o tradiční lidovou kulturu). V další fázi vybudování krajské sítě těchto prodejen v sesterských krajských institucích.
- obnova stálé národopisné expozice Slovácko v hlavní budově muzea a její vybavení multimediální technikou.
- rekonstrukce stávajícího objektu Památníku Velké Moravy ve Starém Městě včetně stálé expozice a přístavba objektu „Archeologického centra Velké Moravy středního Pomoraví“.
- vybudování stálé vstupní expozice v Leteckém muzeu Kunovice.
- úprava archeologických lokalit – národních kulturních památek ve správě instituce včetně přípravy výstavby „Muzea Velké Moravy“ v Uherském Hradišti – Sadech.
- intenzivní činnost a naplňování cílů „Dětského centra Slováckého muzea“.

c) Provázání činnosti instituce s cestovním ruchem

- aktivní účast na vytváření dat o kultuře a jejich provázání se systémy v oblasti cestovního ruchu.
- aktivní spolupráce s plánovanou agenturou pro nabídku cestovního ruchu a kulturních aktivit Zlínského kraje.
- vytvoření mezinárodní turistické stezky „Od Velké Moravy k počátkům české státnosti“.

- zvyšování kvality interní koncepce propagace instituce a její naplňování v praxi.
- d) Provázání činnosti instituce se školstvím
- vytváření výukových a motivačních programů pro školy prostřednictvím „Dětského centra Slováckého muzea“.
 - úzká spolupráce s městskými a krajskými odbory školství a kultury i vedením škol s cílem maximálního využití programové nabídky muzea dětem a mládeži a ovlivnění školních osnov základních a středních škol v daném směru.
- e) Cílevědomá profilace vědecko-výzkumné činnosti instituce
- intenzivní činnost a naplňování cílů „Centra péče a tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje“, „Archeologického centra Velké Moravy středního Pomoraví“ a „Centra lité medaile, plakety a drobné plastiky“ včetně poskytování metodické podpory odborné i laické veřejnosti.
- f) Hledání cest k vícezdrojovému financování projektů
- aktivní využívání a účast ve všech vhodných formách grantových, programových, fondových aj. nabídek s cílem vícezdrojového finančního zajištění strategických cílů instituce.
 - získání podpory zřizovatele (zejména metodické prostřednictvím příslušných odborů) při zajišťování vícezdrojového financování.

SOUHRN VYBRANÝCH UKAZATELŮ A VÝSTUPŮ INSTITUCE ZA ROK 2007:

Základní informace:

1. Pobočky – 13
2. Expozice – 10
3. Zaměstnanci (přepočtený stav) – 35,38 (z toho 20 odborných)

Sbírky:

4. Sbírkové předměty – celkový počet činí 351.885 kusů, z toho 36.483 etnografie, 288.217 archeologie, 19.460 historie a 7.725 dějiny umění.
5. Evidence I. stupně – celkem 2.708 kusů sbírkových předmětů, z toho 1.483 etnografie, 468 archeologie, 744 historie a 13 umění.
6. Evidence II. stupně – celkem 3.013 kusů sbírkových předmětů, z toho 1.441 etnografie, 811 archeologie, 744 historie a 17 umění.
7. Inventarizace sbírek – celkem 14.744 kusů sbírkových předmětů, z toho 5.200 etnografie, 7.574 archeologie, 1.357 historie a 613 umění.
8. Pohyb sbírek – 29 institucím zapůjčeno 817 kusů exponátů, od 10 organizací vypůjčeno 149 sbírkových předmětů k výstavním účelům.
9. Konzervace – celkem 1.728 kusů sbírkových předmětů, z toho 1.303 etnografie, 102 archeologie, 301 historie a 22 umění.

Knihovna:

10. Knihovna – celkem 1.714 výpůjček, 445 přírůstků (celkový počet knih, časopisů a periodik činí 21.981 kusů). Vyřazeno 5 knih.

Ediční a publikační činnost:

11. Publikační činnost – kromě propagačních materiálů 1 odborný sborník, 1 publikace, 3 odborné katalogy, do odborného tisku a pro masmédiu připraveno 242 příspěvků.

Vědeckovýzkumná činnost:

12. Výzkumné úkoly – celkem 20 (dokončených i rozpracovaných), z toho 8 etnografie, 5 archeologie, 4 historie a 3 umění.

Kulturně-výchovná činnost:

13. Výstavy – celkem 39, z toho 3 v zahraničí.
14. Kulturní akce – celkem 132 (koncerty, dětské programy, předvádění technik lidové rukodělné výroby, kurzy apod.).
15. Přednášky – celkem 87 pro 2.787 posluchačů, z toho 49 odborných přednášek pro veřejnost a 38 přednášek ve výstavách a expozicích.
16. Vědecká sympozia a konference – celkem 2, z toho 2 mezinárodní.
17. Folklorní festivaly – spolupráce při přípravě a realizaci 2, z toho 1 mezinárodní.

Návštěvnost:

18. Návštěvnost expozic, výstav a kulturních akcí – 125.004 (podle počtu vstupenek), 187.215 (podle navštívených výstav, expozic a akcí).

Granty:

19. Získané granty a dary – 696.000 Kč.

Strategické směry – hlavní projektové záměry:

20. „Centrum péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje“, vybudování a zařízení zázemí pracoviště včetně předváděcího centra a prodejny předmětů tradiční rukodělné výroby. Stav – ideový záměr.
21. „Lidové pálenice na moravsko-slovenském pomezí“, vybudování nové expozice. Stav – ideový záměr.
22. „Slovácko“, vybudování nové multimediální expozice. Stav – ideový záměr.
23. „Památník Velké Moravy“, rekonstrukce objektu, vybudování nové multimediální expozice. Stav – zahájení květen 2008.
24. „Archeologické centrum Velké Moravy středního Pomoraví“, výstavba. Stav – investiční záměr.
25. Mezinárodní turistická stezka „Od Velké Moravy k počátkům české státnosti“, vybudování včetně rekonstrukce archeologických lokalit. Stav – ideový záměr.
26. „Preventivní ochrana sbírkových předmětů před nepříznivými vlivy“, vybavení depozitářů monitorovací technikou a technikou na úpravu klimatických podmínek. Stav – v realizaci.
27. „Restaurování starých tisků a rukopisů“. Stav – ideový záměr.

ČINNOST SBÍRKOTVORNÁ A PÉČE O SBÍRKOVÉ FONDY

Národopisný úsek

V roce 2007 provedl národopisný úsek Slováckého muzea evidenci I. stupně u 1.483 kusů předmětů získaných darem či koupí (celkový počet evidovaných předmětů činí 36.483 kusů). II. stupněm evidoval 1.441 kusů sbírkových předmětů (700 kusů karet). Počítačem je nyní zpracováno 8.533 karet, tedy 23,9% z celkového množství sbírkových předmětů. Úsek připravil a realizoval aktualizaci zápisu národopisného sbírkového fondu do Centrální evidence sbírek podle zákona č. 122/2000 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 275/2000 Sb.. Byla provedena fyzická inventura 5.200 kusů sbírkových předmětů (fond keramiky) včetně odsouhlasení na kartách II. stupně, oprav uložení na kartách a sepsání inventurních seznamů. Oddělení zpracovalo celkem 1.234 klasických a 1.009 digitálních fotografií (sbírkové předměty, výzkumy a výstavy). Ke konzervaci bylo vybráno a předáno 1.366 kusů sbírkových předmětů

národopisné povahy. Terénní sběr sbírkových předmětů byl proveden ve 13 lokalitách (obcích). Nákup sbírkových předmětů byl projednán odbornými členy poradního sboru ředitele pro sbírkotvornou činnost. Sepsáno celkem 16 kupních smluv a 50 darovacích protokolů. Průběžně byly prováděny kontroly předmětů v depozitářích a činěna opatření k jejich ochraně. Zápisy z kontrol byly předloženy řediteli muzea. Pracovnice oddělení se podílely na přípravě národopisných expozic na sezónu v hlavní budově i v areálu památek lidového stavitelství Topolná. V souladu se stanoveným harmonogramem byl do nového centrálního depozitáře v Uherském Hradišti přestěhován sbírkový fond keramiky v počtu 5.200 kusů.

Archeologický úsek

I. stupněm zaevidovalo archeologické oddělení ve sledovaném období celkem 468 kusů sbírkových předmětů (celkový počet evidovaných předmětů činí 288.217 kusů). K zařazení do dokumentace bylo pracovníky oddělení předáno celkem 811 kusů předmětů na 219 kartách II. stupně. Počítačem je zpracováno 20.180 karet, tedy 6,6% z celkového množství sbírkových předmětů. Inventura proběhla u 7.574 kusů sbírkových předmětů. Průběžně byly ukládány sbírky do nového centrálního depozitáře v Uherském Hradišti (fond SM, SF a část fondu A). Byla provedena aktualizace zápisu archeologického sbírkového fondu do Centrální evidence sbírek podle zákona č. 122/2000 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 275/2000 Sb.. Celkem bylo pořízeno, určeno a dokumentačnímu oddělení předáno 767 digitálních a 370 klasických snímků sbírkových předmětů, výzkumů a výstav, včetně propagace. Protokolárně bylo předáno konzervačnímu oddělení celkem 102 kusů sbírkových předmětů. Ve všech depozitářích archeologického oddělení byla pravidelně sledována teplota a vlhkost. Tyto hodnoty byly zapisovány do zvláštních sešitů, které jsou uloženy v příslušných depozitářích.

Historický úsek

Oddělení evidovalo I. stupněm 744 kusů sbírkových předmětů (celkový počet evidovaných předmětů činí 19.460 kusů) a II. stupněm rovněž 744 sbírkových předmětů na 406 kartách (celkový počet karet vložených do počítače činí 8.568 kusů, zpracováno tedy 84,21 % z celkového množství sbírkových předmětů). Došlo k novému uložení trojrozměrných předmětů včetně zpracování lokačních seznamů, záznamů v knize a na kartách. Nad plán byl přestěhován depozitář plošného materiálu do nového depozitáře. V souladu se zákonem č. 122/2000 Sb. a prováděcími předpisy byla provedena aktualizace zápisu historického fondu SM do Centrální evidence sbírek a odeslány aktualizované údaje z celé instituce. Proběhla inventarizace části sbírkového fondu historie včetně protokolu – celkem 1.357 předmětů. Naskenováno a ke kartám přiloženo bylo 442 kusů sbírkových předmětů. Celkem bylo pořízeno, určeno a dokumentačnímu oddělení předáno 1288 digitálních a 8 klasických snímků sbírkových předmětů, výzkumů a výstav, včetně propagace. Konzervování, restaurování a ošetření proběhlo celkem u 301 historických sbírkových předmětů. Uskutečnil se nákup sbírkových předmětů prostřednictvím nákupní komise. Stav veškerých historických sbírkových předmětů byl kontrolován minimálně 1x za měsíc včetně vedení zápisů o těchto kontrolách (záznamy pořizovány hydrografem a digitálním měřícím zařízením). Veškeré písemné dokumenty Slovákého muzea archivní povahy byly zpracovány a uloženy v souladu s archivním zákonem.

Úsek dějin umění

Pracovnice úseku dějin umění evidovaly I. stupněm 13 sbírkových předmětů (celkový počet evidovaných předmětů činí 7.725 kusů), II. stupněm pak evidováno 17 kusů předmětů, reevidováno 225 kusů karet, celkem zpracováno 242 kusů karet. Celkový počet karet II. stupně vložených do počítače činí 1.488 kusů, zpracováno tedy 20,23% z celkového množství sbírkových předmětů. Byla provedena aktualizace zápisu sbírkového fondu umění do Centrální evidence sbírek podle zákona č. 122/2000 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 275/2000 Sb.. Celkem bylo pořízeno a určeno 831 digitálních a 32 klasických snímků sbírkových

předmětů, z výzkumů a výstav. Pravidelně byl kontrolován stav sbírkových předmětů v depozitářích a klimatické podmínky, o kontrolách byly vedeny zápisy. Zkonzervováno bylo 22 kusů rámu obrazů, zrestaurováno 8 kusů fotografií E. Rauppa. Inventarizace proběhla u 613 kusů sbírkových předmětů.

Úsek dokumentace

Na úseku dokumentace byly v roce 2007 plněny úkoly následujícím způsobem :

- sbírkový fond byl fotografován pouze digitální technikou. Rozmnoženo bylo 1.300 kusů karet evidence II. stupně.
- evidován negativní, pozitivní a digitální materiál z výzkumů a výstav v celkovém počtu 2.547 kusů snímků, z toho 233 digitálních a 2.314 klasických. Probíhalo zpracování elektronických karet odborných úseků včetně tisku tvrdé a červené karty, nalepení štítků a zařazení do kartotéky (celkem 718 kusů). V systému BACH zpracována evidence CD a DVD z výzkumů a výstav (18 nosičů). Do fotoarchivu PC zapsáno 3.940 přírůstků (celkový stav v PC činí 62.340 položek). Do přírůstkové knihy zapsáno celkem 2.833 přírůstků.
- naskenováno bylo 442 sbírkových předmětů historické povahy (ex libris a pohlednic) včetně vytvoření elektronické karty a poznámky v červené kartě sbírkového fondu (53 kusů).
- byla dokončena inventarizace historického fondu. Při ní bylo zkontrolováno, označeno v PC a v kartotéce celkem 6.888 položek. Nově zaevidováno 1.190 karet, vytištěno 1.000 nových karet.
- zaevidováno a založeno 346 kusů diasnímků.
- předáno k přefocení a následně zpracováno celkem 150 kusů skleněných negativů.
- k přefocení vybráno, předáno a následně zpracováno 200 kusů karet bez negativu.
- po celý rok prováděna evidence zápůjček a výpůjček formou hospodářských smluv (22) a kontrolovány termíny vrácení.
- průběžně bylo spolupracováno s badateli i odbornými pracovníky při výběru negativního a pozitivního fotomateriálu (celkem 146 badatelů, z toho 66 externích, 80 interních).
- po celý rok byl veden sklad tisků a zboží pro prodej v pokladnách muzea (63 příjmelek a 236 výdejek, 103 faktur) včetně provádění měsíčních uzávěrek a pololetních inventur.
- průběžně byly rozesílány a fakturovány na základě objednávek publikace SM (230 zásilek), tyto byly rovněž osobně i písemně propagovány (prodej v knihkupectvích Portál Uherské Hradiště, MIC UH, Academia Praha, Regula Pragensis Praha, Wilhelmínová Praha, IC Luhanka, etnografická konference).
- průběžně byla vedena a ošetřována muzejní videotéka a zápůjčky videokazet.
- probíhal terénní sběr, zapůjčení a výběr materiálů (CD, negativy, filmy). Fotografovi předáno 340 kusů snímků, z toho zpracováno 128 snímků.

Fotografický a videoúsek

V souladu s plánem činnosti byly v roce 2007 zabezpečeny tyto fotografické práce:

- provedena fotodokumentace 622 sbírkových předmětů v počtu 800 kusů digitálních snímků.
- provedena fotodokumentace výzkumů a výstav v počtu 5.886 kusů snímků (z toho 5.164 digitální a 722 klasickou technologií).
- zhotoveno 150 kusů reprodukcí negativů a fotografií z historických skleněných desek.
- zhotoveno 200 kusů reprodukcí negativů z karet, které neměly negativ.
- průběžně prováděna fotodokumentace významných akcí a událostí v regionu (785 digitálních snímků).

- průběžně prováděna fotodokumentační práce pro výstavní činnost muzea.
- průběžně prováděna fotodokumentace konzervačních procesů v počtu 76 kusů záběrů.
- podle požadavků prováděny fotografické práce pro publikační a propagační účely.
- podle požadavků zhotovovány videozáznamy.
- podle požadavků ozvučovány vybrané akce muzea.

Konzervační úsek

V roce 2007 byly zabezpečeny v souladu s plánem činnosti tyto konzervátorské práce:

- pro etnografické oddělení zkonzervováno 1.303 kusů sbírkových předmětů.
- pro archeologické oddělení zkonzervováno 102 kusů sbírkových předmětů, dále poskytnuta podpora při přípravě výstav.
- pro historický úsek zkonzervováno 301 kusů předmětů, dále poskytnuta podpora při přípravě výstav.
- pro úsek umění zkonzervováno 22 kusů předmětů.
- pravidelně (minimálně 1× za měsíc) byly kontrolovány, větrány, případně zvlhčovány depozitáře.
- na PC zpracováno celkem 311 kusů nových a 910 starých konzervačních karet.
- účast na odborných seminářích.
- protokolárně předávány předměty před a po konzervaci včetně jejich fotodokumentace.

Odborná knihovna

V uplynulém roce plnila pracovnice odborné knihovny Slovákého muzea v Uherském Hradišti plánované úkoly následujícím způsobem:

- průběžné poskytování služeb badatelům – počet badatelů 165, počet badatelských návštěv 333, počet výpůjček 1.714 (z toho 657 absenčních, 885 prezenčních a 172 meziknihovní výpůjční služba).
- průběžně doplňován knihovní fond včetně zápisů nových přírůstků – do počítače bylo vloženo celkem 445 přírůstků. Knihovní fond obsahuje celkem 21.981 titulů.
- v rámci I. etapy inventarizace zrevidováno 1.803 svazků knih a kompletů periodik.
- průběžně bylo prováděno elektronické sjednocení duplicitních knižních titulů.
- průběžně byl sjednocován slovník autorit, klíčových slov, edic a nakladatelů.
- v rámci analytického zpracování vybraných časopisů, novin a sborníků zaevidováno 814 záznamů.
- všechna vybraná periodika z roku 2006 (24 titulů) a poškozené publikace (15 titulů) byly zapsány a vřazeny do knihovního fondu.
- obvyklým způsobem spolupracováno se 17 českými i 12 zahraničními knihovnami v 7 evropských zemích (mezinárodní výměna tisků).
- všechny články pojednávající o činnosti Slovákého muzea a regionu byly průběžně kopírovány a archivovány.
- průběžně prováděno kopírování, vazba a laminování materiálů včetně sledování hospodárnosti.
- pracovnice se účastnila dosud neukončeného e-learningového kurzu katalogizace v Národní knihovně.
- průběžně probíhala výměna záznamů v rámci souborné databáze RegCat s Knihovnou Bedřicha Beneše Buchlova.
- průběžně byla naplňována databáze regionálních osobností (celkem 89 hesel).

Pohyb sbírkových předmětů (zápůjčky a výpůjčky)

V průběhu roku 2007 Slovácké muzeum zapůjčilo na základě písemné smlouvy 29 institucím k výstavním účelům celkem 817 kusů sbírkových předmětů. Naopak k vlastním výstavám si vypůjčilo celkem 149 exponátů od 10 jiných organizací.

ČINNOST VĚDECKO-VÝZKUMNÁ A METODICKÁ

Národopisný úsek

- dokončen výzkum „*Dary a obdarování*“ včetně výstupu – vydání stejnojmenného sborníku.
- realizována mezinárodní konference Mezinárodní komise pro studium lidových obyčejů v Karpatech na téma „*Dary a obdarování*“.
- pokračoval výzkum výroby lidového kroje a dokumentace textilních technologií, zpracováno 7 výrobců.
- provedena fotodokumentace 52 zvykoslovných akcí v terénu.
- v rámci přípravy pro zápis do památek UNESCO byla opět velká pozornost věnována jízdě králů ve Vlčnově a v Kunovicích (terénní výzkum, video a foto dokumentace, soupis pramenů a literatury apod.).
- v rámci činnosti Centra péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje byla provedena I. etapa výzkumu na téma „Identifikace a dokumentace lidového stavitelství“. Při ní bylo dokumentováno 78 obcí, nafoceno 900 objektů a pořízeno 9.000 fotografií. V rámci dotazníkového výzkumu doručeny dotazníky 306 obcím (návratnost činila 70 %, tedy 202 obcí)
- pokračovala dokumentace lidových výrobců a technologií v terénu (celkem tři dílny).
- v rámci přípravy stálé expozice „Lidové pánence na moravsko-slovenském pomezí“ pokračoval terénní výzkum na dané téma.
- činnost Centra péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje byla propagována 20 příspěvky ve veřejných sdělovacích prostředcích.
- průběžně byly aktualizovány informace Centra péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje na webových stránkách Lidová kultura a Lidová řemesla (20 příspěvků).
- v roce 2007 získány granty na tyto výzkumné úkoly:
 1. „*Identifikace a dokumentace tradičního lidového stavitelství ve Zlínském kraji – I.*“ (MK ČR)
 2. „*Lidoví malíři z rodu Hánů*“ (MK ČR)
 3. „*Lidoví malíři z rodu Hánů*“ (Nadace Děti–kultura–sport)
- pro MK ČR byl vypracován a podán návrh na udělení titulu *Nositel tradice lidových řemesel* – celkem 5 nominací
- pro město Uherské Hradiště byl vypracován a podán návrh na udělení „*Ceny Vladimíra Boučka*“ za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby – celkem 5 nominací
- zpracovány podklady pro granty MK ČR 2008 – „*Současná podoba lidových tradic v obcích Zlínského kraje*“ a „*Identifikace a dokumentace tradičního lidového stavitelství ve Zlínském kraji – II.*“
- na úseku kronikářské práce byla na požádání průběžně poskytována metodická pomoc včetně realizace aktivu kronikářů (26 účastníků).
- další odborná metodická pomoc jednotlivcům, skupinám, obcím, institucím, souborům apod. byla poskytnuta ve 112 případech (z toho 23 vysokoškolským a 21 středoškolským studentům).
- velmi úzká spolupráce s externími odborníky na řešení vědeckovýzkumných úkolů probíhala se sesterskými organizacemi Zlínského kraje, dále pak zejména

s Národním ústavem lidové kultury ve Strážnici, Akademii věd ČR v Brně, FF MU v Brně, Moravským zemským muzeem v Brně, Souborem lidových staveb Vysočina, Národním památkovým ústavem, územním pracovištěm v Kroměříži a v Brně, Muzeem Kyjovska v Kyjově a Podhoráckým muzeem v Předklášteří u Tišnova. V rámci činnosti Centra péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje probíhala spolupráce s ostatními obdobnými pracovišti ve všech krajích ČR.

Archeologický úsek

- podle požadavků investorů oddělení proběhly větší záchranné výzkumy v těchto obcích: Modrá, Uherský Brod, Holý kopec u Buchlovic a Uherské Hradiště (celkem 5 akcí).
- byly zpracovány 2 nové nálezné zprávy.
- sledována stavební činnost v okrese Uherské Hradiště a vedena stavební agenda – celkem 83 stavebních akcí, napsáno 8 vyžádaných vyjádření.
- s investory bylo uzavřeno 9 smluv na provedení záchranného archeologického výzkumu v celkové fakturované částce 152.020 Kč.
- pro NPÚ Praha provedena aktualizace katalogové a mapové registrace archeologických nalezišť (14 lokalit).
- metodická pomoc byla poskytnuta 3 studentům archeologie při zpracování seminárních a ročníkových prací.
- při řešení vědeckovýzkumných úkolů bylo úzce spolupracováno s Archeologickým ústavem AV ČR v Brně, Ústavem archeologie a muzeologie FF MU v Brně a Archeologickým ústavem MZM v Brně.

Historický úsek

- pokračoval výzkum „*Uměleckohistorické památky okresu Uherské Hradiště*“, tentokrát zaměřený na obce Podolí a Kostelany (zpracováno 20 objektů).
- v rámci výzkumu dějin n.p. Let Kunovice a historie letectví byl proveden výzkum, jehož výstupem se stala výstava „*L-410, příběh kunovického letadla*“.
- proveden výzkum „*Spolupráce B. B. Buchlovana s Josefem Hodkem*“. V jeho rámci zpracován sbírkový fond SM UH a proveden výzkum v archívu. Výstupem se stala studie ve sborníku Slovácko 2007.
- v rámci výzkumu a dokumentace historie lidových muzik regionu byl proveden výzkum u 62 respondentů, výstupem se stalo 9 příspěvků v tisku a publikace.
- pokračovala příprava stálé expozice „Lidové pálenice na moravsko-slovenském pomezí“ včetně terénního výzkumu (zajištěny 4 exponáty). Byl připraven ideový záměr expozice, shromážděny podklady pro žádost v programu Intereg, projednáno umístění expozice v objektu obce Vlčnov.
- metodická pomoc byla poskytnuta 14 badatelům ve 112 případech včetně vedení studentských prací a oponentury diplomové práce.
- byla připravena a realizována mezinárodní konference „*Východní Morava v 10.–14. století*“.
- při řešení vědeckovýzkumných úkolů bylo úzce spolupracováno s Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Masarykovým muzeem v Hodoníně, Moravským zemským muzeem v Brně, Městským úřadem v Uherském Hradišti, MIC Uherské Hradiště a Gymnáziem Uherské Hradiště.

Úsek dějin umění

- byla prováděna aktualizace výsledků výzkumu na téma „*Zlínská Škola umění a Střední umělecko-průmyslová škola v Uherském Hradišti*“ (hesla, nové výstavy, katalogy, články apod.).

- proběhly výzkumy pro přípravu výstav v galerii v roce 2007 a 2008.
- byl připraven a realizován „9. ročník mezinárodního symposia lité medaile, plakety a drobné plastiky“. Výstupem se stala stejnojmenná výstava v Uherském Hradišti doplněná katalogem. Rovněž byla připravena česká část výstavy „Mezi Dunajem, Vltavou a Vislou“ v polské Wroclawi.
- průběžně byla poskytována metodická pomoc jednotlivcům a institucím a určování či ohodnocování výtvarných děl (81 případů).
- při řešení vědeckovýzkumných a výstavních úkolů bylo úzce spolupracováno s Radou galerií ČR, GVU Hodonín, Muzeem Kroměřížska v Kroměříži, Galerií Dolmen Brno, Galerií pod radnicí Zlín, Městskou galerií Ústí nad Orlicí, Národní knihovnou Praha, VŠVU Bratislava, Muzeem mincí a medailí v Kremnici a Városi galérii v Nyíregyháze, městskými a obecními úřady v Uherském Hradišti, Uherském Ostrohu, Kunovicích a Ostrožské Nové Vsi.

Metodická činnost ve školství

- studentům 4. ročníku Střední hotelové školy v Uherském Hradišti poskytnuta v SM povinná praxe včetně metodiky při tvorbě jejich závěrečných prací.
- v Dětském ateliéru GSM se uskutečnilo 56 tvořivých a naučných programů pro děti a mládež (včetně handicapovaných) a rodiny za účasti 1.123 dětí a 75 dospělých.
- v rámci výstavy k 750. výročí založení města Uherské Hradiště bylo realizováno 8 výukových programů „Uherské Hradiště – za branami středověkého města“ pro 176 žáků ZŠ.
- průběžně probíhal výukový program pro MŠ a ZŠ „Rok v muzeu“. Jeho 13 realizací se zúčastnilo celkem 302 osob, z toho 280 dětí a 22 dospělých.
- pokračovala spolupráce se 17 studenty středních a vysokých škol. 4 studenti VŠ spolupracovali na terénním výzkumu lidového stavitelství ZK, 5 studentů VŠ vykonávalo odbornou praxi včetně práce se sbírkami a 8 studentů SŠ a VŠ pracovalo na archeologickém výzkumu.

ČINNOST KULTURNĚ-VÝCHOVNÁ

Stálé expozice

1. Slovácko (Slovácké muzeum).
2. Výtvarné umění jihovýchodní Moravy (Galerie Slováckého muzea).
3. Velká Morava (Památník Velké Moravy Staré Město).
4. Lidové bydlení (Topolná 90).
5. Lidové bydlení (Topolná 93).
6. Vesnické kovářství (Topolná 90).
7. Velká Morava (Uherské Hradiště, Sady).
8. Velká Morava (Staré Město, Špitálky).
9. Velká Morava (Modrá u Velehradu).
10. Letecké muzeum (Kunovice).

Výstavy

V roce 2007 návštěvníci Slováckého muzea shlédli tyto výstavy:

1. Aztékové a civilizace starého Mexika (Slovácké muzeum).
2. Řezbář František Gajda ze Strážnice (Slovácké muzeum).
3. Lidoví malíři rodu Hánů z Blatnice – Aj to sú malérii od boha samého (Slovácké muzeum).
4. Oscar Niemeyer – ve fotografiích Petra Jedináka /letní filmová škola/ (Slovácké muzeum).

5. Marcos Prado – Jardim Gramacho, Charcoal people /letní filmová škola/ (Slovácké muzeum).
6. Boris Jirků – Márquezománie, ozvěny Brazílie /letní filmová škola/ (Slovácké muzeum).
7. Uherské Hradiště – město královské (Slovácké muzeum).
8. Uherské Hradiště – takoví jsme byli (Slovácké muzeum).
9. Jehla, příze, pokličky, hračky naší babičky (Slovácké muzeum).
10. Pavel Bezděčka – Krása koroze (Slovácké muzeum).
11. Výsledky kurzu pletení z proutí a kukuřičného šustí (Slovácké muzeum).
12. L 410 – Aviatc story – příběh kunovického letadla (Slovácké muzeum).
13. Antonín Kroča/obrazy, Antonín Kroča jun./sochy (Galerie Slovákého muzea).
14. Antonín Gavlas – Prosvětlování, obrazy, fotografie, smalty (Galerie Slovákého muzea).
15. Nositelé tradice lidových řemesel (Galerie Slovákého muzea).
16. Miroslav Malina – obrazy a kresby (Galerie Slovákého muzea).
17. 4× struktury / Michal Bauer, Zdeněk Macháček, David Medek, Tomáš Medek (Galerie Slovákého muzea).
18. Karlův most ne, ale hrad může být váš / absolventi AVU v Praze (Galerie Slovákého muzea).
19. Svety dnešné a včerajšie / Martin Martinček a Dušan Hanák (Galerie Slovákého muzea).
20. Letem světem na křídlech fantazie – výtvarný projekt ZUŠ Uherské Hradiště (Galerie Slovákého muzea).
21. Výsledky 9. ročníku mezinárodního sympozia lité medaile, plakety a drobné plastiky (Galerie Slovákého muzea).
22. Tváře známé a neznámé / Portrét v české grafice 19. a 20. století (Galerie Slovákého muzea).
23. Antonín Zelnitius, objevitel Veligradu (Památník Velké Moravy).

Výstavy mimo prostory Slovákého muzea v ČR:

24. Na počátku byla hlína – vývoj keramiky na Uherskohradištku (Státní zámek Buchlovice).
25. Slovácko očima Františka Horenského (Státní zámek Buchlovice).
26. Poklady muzeí Zlínského kraje (Národní muzeum Praha, Lobkovický palác).

Výstavy mimo prostory Slovákého muzea v ČR nad rámec oficiálního plánu:

27. Řezbář František Gajda ze Strážnice (Galerie Doma u Ježů, Kyjov).
28. Jaroslav Dobrovolský, grafika (Městský úřad Uh. Ostroh).
29. Eva Hodinová, keramika, obrazy (Muzeum Policie ČR, Praha).
30. Miroslav Malina, obrazy (Galerie Dolmen, Brno).
31. Max Švabinský, grafika (Obecní úřad Ostrožská Nová Ves).
32. Miroslav Malina, Tulák po hvězdách, Francisdrake (Galerie Pod Radnicí, Zlín).
33. Tomáš Měšťánek, obrazy, kresby (Muzeum Kroměřížska, Kroměříž).
34. Josef Pšurný, obrazy (Obecní úřad Ostr. Nová Ves).
35. Petra Seidlová, obrazy (Městský úřad Kunovice).
36. Jiří Vlach (Galerie Ve dvoře, Veselí nad Moravou).

Výstavy v zahraničí:

37. Velikonoce na Slovácku (Neapol, Itálie).
38. Mezi Dunajem Vltavou a Vislou – litá medaile, plaketa a plastika (Wroclav, Polsko).
39. Řezbář František Gajda ze Strážnice (Gbely, Slovensko).

Celkem bylo připraveno, autorsky zajištěno a realizováno 39 výstav, z nich 16 mimo prostory Slováckého muzea, z toho 13 v České republice a 3 v zahraničí.

Doplňkové kulturní akce

- 24 předvádění výroby tradičních zvykoslovných předmětů (návštěvnost 3.934 osob).
- kurz práce s proutím a pedigem pro pokročilé – 20 lekcí, 95 účastníků.
- jarmark lidových řemesel v rámci Dnů otevřených dveří památek a slavností vína – 20 výrobců.
- kurz práce s kukuřičným šustím – 5 lekcí, 60 účastníků.
- 6. ročník turistických cyklovýletů „Se Slováckým muzeem za poznáním památek regionu“, 30 účastníků.
- Otevřené dveře fotoarchivu a knihovny SM UH v rámci Dnů otevřených dveří památek a slavností vína, 22 osob.
- 3 koncerty (vánoční, rockový, komorní).
- Dětské centrum – Dětský ateliér v GSM UH – 56 tvořivých a naučných programů pro děti a mládež (včetně handicapovaných) i rodiny za účasti 1.123 dětí a 75 dospělých.
- v rámci výstavy k 750. výročí založení města Uherské Hradiště bylo realizováno 8 výukových programů „Uherské Hradiště – za branami středověkého města“ pro 176 žáků ZŠ.
- průběžně probíhal výukový program pro MŠ a ZŠ „Rok v muzeu“. Jeho 13 realizací se zúčastnilo celkem 302 osob, z toho 280 dětí a 22 dospělých.

Celkem proběhlo v roce 2007 ve Slováckém muzeu 132 dětských programů, předvádění technik lidové rukodělné výroby, kurzů a dalších doplňkových kulturních akcí.

Přednášková a další kulturní činnost

- 49 odborných přednášek pro veřejnost pro 1.968 osob, z toho 1.132 dospělých a 836 dětí a mládeže.
- 38 přednášek ve výstavách a expozicích pro 819 osob, z toho 250 dospělých a 569 dětí a mládeže.

V roce 2007 uspořádalo Slovácké muzeum celkem 87 přednášek pro 2.787 posluchačů, z toho 1.382 dospělých a 1.405 dětí a mládeže.

Semináře, sympozia a konference

Pořádané Slováckým muzeem v roce 2007:

- mezinárodní konference Mezinárodní komise pro studium lidových obyčejů v Karpatech „*Dary a obdarování*“.
- mezinárodní konference „*Východní Morava v 10.–14. století*“.

V průběhu roku se odborní pracovníci zúčastnili řady konferencí, poradních sborů, redakčních rad, programových rad folklorních festivalů, kulturních komisí apod.

Spolupráce – další významné kulturní akce

- Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici.
- Folklorní festival Dětská Strážnice.

Členství v profesních či zájmových sdruženích a radách

- International Council of Museums – ICOM.
- Asociace muzeí a galerií České republiky.
- Rada galerií České republiky.
- Programová rada Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici.

- Programová rada Folklorního festivalu Dětská Strážnice.
- Česká národopisná společnost.
- Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech.
- Muzejní spolek v Uherském Hradišti.
- Historická společnost Starý Veligrad.
- Národní rada pro tradiční lidovou kulturu (MK ČR).

Ediční a publikační činnost

V roce 2007 byl vydán společenskovědní sborník *“Slovácko 2006”*. Další ročník tohoto sborníku byl připraven a předán do výroby (vyjde začátkem roku 2008). Byl rovněž připraven a k tisku předán sborník z mezinárodní konference *„Východní Morava v 10. až 14. století“*. Slovácké muzeum se redakčně podílelo na vydání ročníku časopisu *“ZVUK”*. K výstavám byly vydány 3 katalogy, muzeum se redakčně a autorsky podílelo na vydání *„Průvodce památkami královského města Uherské Hradiště“*, monografie *„Miroslav Malina, Tulák po hvězdách“* a publikace *„Uherské Hradiště – město na řece Moravě“*. Vydána byla publikace *„Hráli jsme jak anděl“* (spolupráce s KKFB ve Zlíně).

Celkem vydalo Slovácké muzeum samostatně v roce 2007 1 odborný sborník a 3 katalogy.

Jednotlivá odborná oddělení publikovala výsledky svých výzkumů, výstavní činnosti a dalších kulturních akcí muzea v odborném tisku a také je prezentovala masmédiích následujícím způsobem :

- etnografie a – 101 příspěvků.
- archeologie – 28 příspěvků.
- historie - 63 příspěvků.
- umění - 47 příspěvků.
- knihovna – 3 příspěvky.

Celkem připravili v roce 2007 pracovníci Slováckého muzea do odborného tisku a pro masmédiá 242 příspěvků.

Činnost výtvarníka

Plán činnosti na rok 2007 byl výtvarnicí bezesbýtku splněn. Instalace výstav (viz oddíl výstavní činnosti) proběhla v požadovaných termínech a v dobré kvalitě. Rovněž publikační a propagační materiály (viz ediční a publikační činnost) dosahovaly výborné úrovně.

Činnost pracovníka pro styk s veřejností

Pracovnice zpracovávala měsíční programovou nabídku muzea a další propagační materiály, aktualizovala webové prezentace, spolupracovala s redakcemi masmédií včetně dodávání příspěvků, podílela se na doplňkových kulturních akcích, seminářích, sympoziích a konferencích, programech vernisáží apod. a rovněž spolupracovala při přípravě žádostí o granty a sponzorské dary.

Meziúseková výpomoc

Meziúseková výpomoc byla i v roce 2007 již tradičně na velmi dobré úrovni. Spolupráce probíhala zejména při rekonstrukčních a následných úklidových pracích, instalacích výstav, stěhování sbírek a jiného materiálu, při přípravách vernisáží, plesu, inventurách, přípravách objektů a lokalit na sezónu, při zajišťování výroby tisků apod.

OSTATNÍ ČINNOSTI

Provoz a materiálně-technické zabezpečení

V roce 2007 plnil provozní úsek úkoly stanovené plánem činnosti následujícím způ-

sobem (uvádíme pouze vybrané výraznější položky – podrobnosti viz hospodářská část rozborů činnosti):

- Hlavní budova – provedeny drobné opravy sociálních zařízení, oprava hromosvodu, malování sklepů a pracoven. Dále provedeny ochranné nátěry venkovních rýn a nátěry plechových částí střechy. Mimo plán musely být opraveny venkovní omítky poškozené nástříky od sprejerů a rovněž došlo k údržbě kobereců a výstavních prvků v expozici Slovácko. Realizována byla náročnější stavební akce – vybudování nouzového únikového východu včetně částečné prostorové úpravy sálu expozice Slovácko. Nouzový východ splňuje veškeré současné bezpečnostně požární normy (EPS, automatické odvětrávání apod.)
- Galerie Slováckého muzea - opraveny venkovní sanační omítky, natřena dřevěná vstupní vrata, vyčištěna kanalizace a rovněž provedena celková údržba zeleně na nádvoří galerie včetně výsadby vichřicí poškozených stromů (výměna 2ks růžových kaštanů). V souladu s plánem bylo provedeno kompletní zrestaurování vstupního portálu a ostění budovy.
- Památky lidového stavitelství Topolná - provedeny opravy dřevěných plotů včetně ochranných nátěrů, opravy venkovních omítek, nátěrů vrat. Po několika letech se podařilo dokončit opravu dřevěných podlah v expozici bydlení.
- dále prováděna průběžná údržba archeologických lokalit a příprava objektů SM včetně lokalit na sezónu (oprava zdiva a zpevněného terénu, opravy velkoplošných poutačů).

Rovněž byly průběžně prováděny pravidelné kontroly lokalit a objektů muzea včetně odstraňování zjištěných nedostatků. Dále byla bezproblémově zabezpečována běžná provozně – kontrolní činnost (autoprovaz, všestranná údržba, MTZ, nákupy ostatních pracovníků, kontrola správnosti fakturace, nákupy cenin a PHM včetně evidence, sledování spotřeby energie, paliv, telefonních hovorů atd.).

Ekonomický úsek

Plánované úkoly byly ekonomickým oddělením beze zbytku a bezproblémově splněny. Podrobnosti viz kapitola Rozbor hospodářské činnosti.

Úsek BOZP, PO, CO a ekologie

Všechny povinnosti organizace v oblasti BOZP, PO, CO a ekologie zajišťoval ve sledovaném období pracovník muzea – referent BOZP, PO, CO se smluvní účastí firmy BT SERVIS. Pracovník sledoval termíny a správnost plnění potřebných prací a prováděl základní kontrolní činnost (lékárničky, vybavenost hasícími přístroji, inventury a ochrana CO materiálu, vybavení ochrannými prostředky jednotlivce apod.). Další specializované úkoly (školení, revize, směrnice apod.) smluvně zajišťovala firma BT SERVIS. Všechny úkoly uvedené v plánu činnosti úseku na rok 2007 byly splněny.

Úsek EPS, EZS, PTV

Referent elektronických požárních systémů, elektronických zabezpečovacích systémů a průmyslových televizí vedl ve sledovaném období veškerou agendu, sledoval termíny povinných revizí a kontroloval jejich řádné provedení, jednal se servisní firmou Security UH a policií, proškoloval pracovníky pověřené manipulací se systémy v jednotlivých objektech, průběžně objednával a kontroloval odstranění vzniklých závad na systémech, vedl knihu poplachů, kontrol napadených prostor, účastnil se výjezdů policie při vyhlášení poplachu apod.

Úsek údržby počítačových sítí a počítačového vybavení

Technik PC splnil v roce 2007 následující úkoly:

- pravidelně aktualizoval antivirový program na všech PC v instituci.

- zajistil odstranění veškerých vzniklých závad na PC, serveru a v síti.
- podle aktuální potřeby posiloval hardware zařízení.
- prováděl periodickou kontrolu legálnosti instalovaného softwaru (licenční doklady na jednotlivé produkty archivovány na oddělení dokumentace SM).
- všem pracovníkům poskytoval školicí a poradenskou činnost .
- aktualizoval harmonogram postupné obměny a vybavování instituce výpočetní technikou i softwarem.
- prováděl aktualizaci a rozšiřování stávajících webových stránek Slováckého muzea, podílel se na přípravě stránek nových.
- průběžně aktualizoval údaje SM UH na webových stránkách Lidová kultura, Lidová řemesla apod.
- spolupracoval při úpravě webového rozhraní pro soubornou databázi regionálních informací RegCat.
- dbal na zálohování důležitých dat SM UH.
- prováděl kontrolu integrity databází programů BACH.

Současný stav vybavení Slováckého muzea výpočetní technikou je následující:

- Hlavní budova: PC – 16 kusů; notebook – 3 kusy; server – 2 kusy; tiskárna – 10 kusů; skener – 3 kusy; kopírka 1 kus.
- Galerie: PC – 3 kusy; notebook – 1 kus; server – 1 kus; tiskárna – 3 kusy; skener – 1 kus; kopírka 1 kus.
- Archeologické oddělení a přednáškové centrum: PC – 4 kusy; notebook – 2 kusy; server – 0 kusů; tiskárna – 2 kusy; skener – 0 kusů; kopírka 0 kusů, multifunkční zařízení (tiskárna, skener, kopírka) – 1 kus.
- Konzervační oddělení: PC – 2 kusy; notebook – 1 kusů; server – 0 kusů; tiskárna – 1 kus; skener – 0 kusů; kopírka 0 kusů.
- Památník Velké Moravy: PC – 1 kus; notebook – 0 kusů; server – 0 kusů; tiskárna – 1 kus; skener – 0 kusů; kopírka 0 kusů.
- Letecké muzeum: PC – 1 kus; notebook – 0 kusů; server – 0 kusů; tiskárna – 1 kus; skener – 0 kusů; kopírka 0 kusů.

Počítačová síť je vybudována v hlavní budově, v galerii, na detašovaném pracovišti Hradební a v objektu přednáškového centra s archeologickým oddělením. Internetové připojení hlavní budovy, galerie, pracoviště Hradební a přednáškového centra s archeologickým oddělením je zajištěno mikrovlnnou technologií. Instituce provozuje vlastní webové stránky s doménou www.slovackemuzeum.cz a elektronickou odbornou knihovnu s adresou <http://knihovna.slovackemuzeum.cz>. Každý z pracovníků muzea má vlastní e-mailovou schránku. Ve všech pokladnách instituce je zavedena technologie PC pro prodej a tisk vstupenek a ostatního zboží.

Personální obsazení Slováckého muzea v Uherském Hradišti k 31. 12. 2007

	<i>Jméno a příjmení</i>	<i>pracovní pozice</i>
1	Bilíková Marie	dokumentátor
2	Berková Kateřina	konzervátor
3	Bittnerová Ludmila	uklízečka (od 3. 7. 2007)
4	Bláhová Jaroslava	pokladní (Galerie Slováckého muzea)
5	Čevelová Květoslava	uklízečka
6	Dudová Magda	pokladní (Slovácké muzeum)
7	Floriánová Olga, Mgr.	etnograf
8	Frantová Jarmila	vedoucí konzervátor (do 31. 12. 2007)
9	Frolcová Milada, PhDr.	historik umění

10	Frolec Ivo, PhDr.	ředitel
11	Habartová Romana, PhDr.	etnograf
12	Chvalkovský Ladislav	fotograf
13	Chvalkovský Ladislav	technik EZS, EPS, PTV
14	Jilík Jiří PaedDr.	pokladní (Památník Velké Moravy)
15	Jordán Michal	terénní technik archeolog. výzkumu
16	Jordán Michal	správce počítačové sítě, technik
17	Knot Augustin	průvodce, ostraha (areál lid. staveb Topolná)
18	Kolečkářová Radka	dokumentátor archeolog.úseku
19	Kondrová Marta, Mgr.	etnograf
20	Maňasová Zdenka	knihovnice (zástup za mateřskou dovolenou)
21	Marholtová Jolana	účetní (zástup za mateřskou dovolenou)
*22	Mátlová Iveta, Mgr.	knihovnice (mateřská dovolená)
23	Martykánová Marie, Mgr.	historik umění
24	Menoušková Dana, Mgr.	archeolog
25	Mynář Vít	konzervátor
26	Olbert Jaroslav	pokladní (Letecké muzeum)
27	Pailová Antonie	uklízečka (do 2. 7. 2007)
28	Peková Mária	pokladní (Slovácké muzeum)
29	Pelikánová Emilie	výtvarník
30	Pohlová Irena	uklízečka
31	Portl Pavel, Mgr.	historik
32	Rašticová Blanka, PhDr.	vedoucí historik, zástupce ředitele
33	Raštica Bernard	údržbář, výstavář
34	Richter Zdeněk	údržbář, výstavář
35	Severin Jiří, Mgr.	projektový manažer
*36	Sovišová Dagmar	účetní (mateřská dovolená)
37	Srnc František	pokladní (Letecké muzeum)
38	Strachotová Eva	uklízečka
39	Stýskal Zdeněk	údržbář, výstavář
40	Stýskal Zdeněk	referent BOZP, PO, CO
41	Šebková Veronika	pokladní (Galerie Slovákého muzea)
42	Štefánková Ludmila	konzervátor
43	Taláková Zdeňka	provozní, asistentka ředitele
44	Tarcalová Ludmila, PhDr.	vedoucí etnograf
45	Vaškových Miroslav, Mgr., Ph.D.	vedoucí archeolog
46	Vašťáková Ludmila	pokladní (Památník Velké Moravy)
47	Zemánková Helena	dokumentátor
48	Zpěváková Jitka	vedoucí ekonom

MUZEJNÍ SPOLEK V UHERSKÉM HRADIŠTI

Blanka Rašticová, Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

V roce 2004, kdy si Slovácké muzeum v Uherském Hradišti připomínalo 90. výročí svého vzniku, byl založen Muzejní spolek v Uherském Hradišti. Jeho ustavení předcházelo několik neformálních schůzek přátel a příznivců muzea, kteří ve snaze navázat na historickou tradici dob minulých, kdy se kolem muzeí soustřeďovali jejich příznivci a zájemci o regionální historii, umění a společenské vědy, iniciovali vznik spolku.

První ustavující schůze přípravného výboru se konala 2. července 2004 a zúčastnili se jí Jiří Deml, Miroslav Kovářik, Jaroslav Pelikán, Jiří Severin, Jan Slezák, Ladislav Šupka a za Slovácké muzeum Ivo Frolec, Blanka Rašticová a Jitka Zpěváková. Společně připravili návrh stanov a dalších spolkových dokumentů, jakož i návrh na zaměření činnosti spolku.

Na ustavující valné hromadě dne 30. 9. 2004 se sešlo 27 oslovených příznivců a pravidelných účastníků muzejních akcí. Byli seznámeni s návrhem základních spolkových dokumentů, které pak po projednání a připomínkování schválili. Následně proběhla volba předsednictva a revizní komise. Současně bylo stanoveno, že se v prosinci 2004 uskuteční první valná hromada spolku, na níž bude předložen návrh programu a projednána výše členských příspěvků.

Dne 9. prosince 2004 se tedy konala první valná hromada. Projednala definitivní znění stanov, v nichž musely být provedeny drobné úpravy jako podmínka registrace ministerstvem vnitra. Výše členského příspěvku byla stanovena na 150 Kč ročně a přítomní se shodli na definitivní podobě programu činnosti spolku v roce 2005. Do konce roku vstoupili do spolku 24 členové.

První spolkovou akcí byla beseda se Zdeňkem Pokludou o Janu Antonínovi Baťovi, která proběhla 31. března 2005. Dále se pak uskutečnily ještě besedy s Vítězslavem Štajnochrem o výstavě Nejsvětější Trojice a s Kamilou Ženatou o barvách a o malování. Na podzim se spolek podílel s muzeem na pořádání cyklu tří přednášek k výstavě nazvané Veligrad. Od centra Velké Moravy ke klášteru a středověkým městům. Společně s muzeem uskutečnil spolek také cykloturistický výlet na Velehrad u příležitosti Mezinárodního dne muzeí.

Dne 4. srpna navštívili členové spolku účastníky Mezinárodního sympozia lité medaile, plakety a drobné plastiky a díky odbornému výkladu Milady Frolcové měli možnost seznámit se s historií sympozia i technikou odlévání na ztracený vosk. Všem účastníkům se naskytl jedinečná možnost zhlédnout i samotný proces odlévání.

V sobotu 3. září vyrazil spolek na svůj první zájezd, jehož cílem bylo Slavkovské bojiště u příležitosti nadcházejícího dvoustého výročí bitvy tří císařů. Role odborného průvodce se ujal Jiří Deml, dlouholetý člen Napoleonské společnosti, který účastníky zájezdu zavedl na Santon, Žuráň a křížovatku pod Starými vinohrady, kde se podle historických pramenů v průběhu bitvy ocitli všichni tři zúčastnění císaři. Dalším cílem byla Mohyla míru a na závěr někteří zájemci vystoupali ke kapli sv. Antonína nad Újezdem u Brna. Díky neutuchajícímu proudu informací od zasvěceného průvodce i příznivému počasí účastníci zájezd vysoce hodnotili.

Za necelé dva týdny po návštěvě Slavkovského bojiště, 16. září, se členové spolku vypravili do archeoskanzenu v Modré, aby za odborného výkladu Miroslava Vaškových a Miroslava Kováříka zhlédli výstavu *Čas Keltů – Morava v mladší době železné*, stejně jako nově vybudovaný archeoskanzen.

Poslední výletní spolkovou akcí v roce 2005 byla návštěva ateliéru keramičky Ludmily Kováříkové a medailéra Miroslava Kováříka v Ratiškovících. Během roku vstoupilo do spolku 20 nových členů.

Valná hromada 19. ledna 2006 projednala a schválila zprávy o činnosti předsednictva, o hospodaření a revizi hospodaření a projednala návrh programu na rok 2006.

První akcí toho roku byla 27. dubna návštěva Střední uměleckoprůmyslové školy v Uherském Hradišti a beseda s jejími pedagogy – Janem Pospíšilem, Miroslavem Malinou a Kamilem Miklem. Moderátorem i průvodcem byl Jaroslav Pelikán.

K Mezinárodními dni muzeí a probíhající výstavě *Když řinčí zbraně* uspořádal spolek 18. května přednášku Vlastimila Schildbergera o střeleckých spolicích na Moravě a ve spolupráci s muzeem cyklovýlet do Buchlovic s návštěvou nově otevřených expozic Slovákého muzea v areálu zámku a zcela nového Muzea Podhradí mikroregionu Buchlov.

Zřejmě nejvýznamnější spolkovou akcí byl zájezd po stopách krále železného a zlatého na Moravské pole, který se uskutečnil 26. srpna opět pod vedením zkušeného průvodce Jiřího Demla. Kroky účastníků však nesledovaly jen stopy Přemysla Otakara II., ale zaměřily i hlouběji do minulosti – první cílem byl totiž vojenský tábor císaře Tiberia v Petronellu – Carnuntu. Po jeho prohlídce navštívili členové spolku Heidentor – Pohanskou bránu, dále zámky Hof a Jedenspeigen a nakonec památník bitvy u Dürnkrot.

První podzimní dny byly opět ve znamení cyklovýletu. Jeho cílem byla konzervátorská pracoviště – nejprve v Hradební ulici a poté v areálu památkově chráněných usedlostí v Topolně. Ludmila Štefánková a Vít Mynář, konzervátoři a členové spolku, seznámili účastníky s mnohými aspekty své práce.

Poslední zájezd se uskutečnil v sobotu 25. listopadu do Vídně na výstavu Pabla Picassa a představitelů benátského malířství (Bellini – Giorgione – Tizian). V roce 2006 vstoupilo do spolku 14 členů a Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana jako člen kolektivní.

Valná hromada 18. ledna 2007 projednala a schválila veškeré rekapitulující zprávy a provedla také volbu orgánů spolku na další dvouleté období.

První spolkovou akcí roku 2007 byla 9. února návštěva muzea v Blatnici pod Sv. Antonínkem a beseda o víně s Vojtěchem Masaříkem v jeho vinném sklepu. Výjimečná výstava díla Vincenta van Gogha v Budapešti byla cílem zájezdu členů spolku 25. února. Kromě výstavy navštívili účastníci také Národní galerii v budově Královského paláce a podnikli okružní cestu po maďarské metropoli.

V jarních měsících měli členové spolku možnost zúčastnit se besedy o expedici Vladivostok Hamé 2006 a již tradičního cyklovýletu u příležitosti Mezinárodního dne muzeí. Ten byl zaměřen především na poznání pravěkého a raně středověkého osídlení středního Pomoraví pod vedením Miroslava Vaškových. První zastávka se však uskutečnila u domu Ladislava Rutteho v Mařaticích. Díky jeho snaše, paní Rutteové, a také Jiřímu Severinovi, který návštěvu zprostředkoval a přítomné seznámil s činností a významem této vynikající osobnosti našeho regionu, měli účastníci možnost si prohlédnout nejen dům, ale i část jeho sbírek.

Z iniciativy členů spolku se 7. června konala prohlídka hradištských pamětihodností. O výklad se podělili Blanka Rašticová a Ladislav Šupka, historkami o hradištských občanech je doplňoval Zdeněk Králík. V létě, 12. srpna, navštívili někteří členové spolku opět účastníky mezinárodního medailérského symposia.

Podzimní poznávací zájezd byl směřován po archeologických lokalitách jihovýchodní Moravy a západního Slovenska. Cílem byly Mikulčice, Kopčany a Ducové, odborným průvodcem byl Luděk Galuška.

V posledním čtvrtletí roku 2007 se konaly besedy k výstavám v Galerii Slovákého muzea, 11. října se uskutečnila komentovaná prohlídka výstavy *Nositelé tradice*, během níž podal zasvěcený výklad k výstavě a lidovým výrobcům spoluautor scénáře výstavy Josef Jančář. Nejen o výstavě *Tváře známé a neznámé*, ale také o svých grafických sbírkách hovořil 4. prosince Milan Humplík.

V roce 2007 vstoupilo do spolku 18 členů, 1 člen se ze spolku odhlásil a 2 členům bylo v souladu se stanovami zrušeno členství pro neplacení příspěvků po dobu dvou let. Spolek čítá 73 řádných členů a 1 člena kolektivního.

Prohlídka hradištských pamětihodností 7. 6. 2007.

Muzejní spolek vydává Spolkový zpravodaj, dosud vyšla 4 čísla. Ediční činnost spolku se dále zaměřila na vydávání odborných publikací a průvodců. V roce 2005 vydal spolek ke 120. výročí narození významného regionálního spisovatele, sběratele a editora práci Pavla Portla *Bedřich Beneš Buchlovan, známý, neznámý* a ve spolupráci se Slováckým muzeem *Průvodce Galerií Slováckého muzea*. V následujícím roce se spolek podílel spolu s Krajskou knihovnou Františka Bartoše ve Zlíně na vydání publikace *Dechové hudby Zlínského kraje*.

Během tříletého období činnost spolku uspořádal nebo se podílel na pořádání 14 přednášek a besed, členové dvakrát navštívili medailérské sympozium a zúčastnili se 4 cyklovýletů a 6 zájezdů.

Orgány spolku 2004–2006

Předsednictvo: Ladislav Šupka, předseda, Blanka Rašticová, místopředsedkyně, Ivo Frolec, hospodář, Jiří Deml, Jaroslav Pelikán, Jiří Severin a Jan Slezák, členové.

Revizní komise: Miroslav Kovářík, Jitka Zpěváková.

Orgány spolku 2007–2008

Předsednictvo: Ladislav Šupka, předseda, Blanka Rašticová, místopředsedkyně, Jitka Zpěváková, hospodář, Jiří Deml, Jaroslav Pelikán, Jan Slezák a Hana Zemanová, členové.

Revizní komise: Ivo Frolec, Jiří Severin.

VELETINY – VÝSLEDKY GRANTOVÉHO VÝZKUMU

Věra Kovářů, Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

Slovácké muzeum zahájilo velkorysý program identifikace a dokumentace lidového stavitelství ve Zlínském kraji. Grantový program je podporován Ministerstvem kultury ČR i Krajským úřadem Zlínského kraje. Jeho cílem je jedinečná možnost získat postupně přehled o reliktech původní zástavby východomoravského území. Tradiční stavební kultura zemědělského lidu, žijícího na vesnicích, ale také v menších městech, ba dokonce na okrajích velkých měst, jak uvádí zjištění všech, kdo se touto problematikou zabývají, kvapně hyne. Z tohoto faktu plyne, že je tedy poslední čas pro zachycení reliktních rolnických usedlostí, objektů obytného využití i hospodářského účelu a drobných technických i sakrálních staveb venkova.

Problematiku začalo řešit Slovácké muzeum v Uherském Hradišti grantovým úkolem ministerstva kultury, tedy výzkumnou prací v terénu spojenou s fotodokumentací v bývalém okrese Uherské Hradiště. Pro zpracování rozsáhlého území, v němž se nachází 78 sídel, byl vypracován metodický manuál a vyřešeno personální obsazení. Výzkumem byla pověřena skupina odborníků etnografů, architektů a další specialisti.

Práce v terénu navazovala na některé již dříve zjištěné skutečnosti a vyžadovala značné zkušenosti, ale také odvalu. Obyvatelé vesnic, zejména starší občané, varovaní v mediích před nebezpečím, jsou velmi obezřetní a cizí osoby, pohybující se s aparáty po vesnici se záhy stanou předmětem pozornosti. Neobyčejně obtížné je získání důvěry vlastníka, aby do zajímavého a dosud přestavbami nedotčeného domu byl ochoten vpustit badatele, neznámého člověka, do dvora, natož do obytného domu. Z uvedených důvodů je spoluúčast nebo alespoň uvedení někým důvěryhodným z obecního či městského zastupitelstva výraznou pomocí v komunikaci a v hlubším seznámení s danou lokalitou. Díky této součinnosti se podařilo v mnoha obcích získat dosud málo známé a většinou nepublikované poznatky o stavu rolnické usedlosti. Průzkum pomáhá rozšířit poznání o obytném domě, nejen o jeho vnějším vzhledu, ale také o hospodářském dvoře o budovách vystavěných ve dvorním traktu, v zahradě, v humně i mimo intravilán obce.

Tyto poznatky mohou sloužit nejen pro odborné závěry, ale především obcím samotným a jejich představitelům na cestě ke zvýraznění místních tradic, jejichž význam v globalizovaném světě vzrůstá. Zveřejnění zjištěného stavu může rovněž přispět k zachování historických hodnot. To je jeden z cílů, který si klade garant tohoto projektu, Slovácké muzeum v Uherském Hradišti.

Jako doklad této terénní činnosti a výsledků předkládáme zpracovanou identifikaci malé obce, Veletin na Uherskobrodsku. Obec je odborníkům, archeologům i etnografům známá letními pobyty univerzitního profesora Lubora Niederleho, významného českého etnografa, archeologa, antropologa. Ve svém díle věnoval pozornost studiu slovanského obydlí. Mimo jiné zkušenosti, právě pobyty a studia ve Veletinách a okolí umožnily Niederlovi podílet se velmi výrazně na koncepci a náplni díla *Moravské Slovensko I.*, Praha 1918. Veletiny, ležící v sousedství Vlčnova, jsou významné pro jedinečný soubor vinohradnických staveb *búd*, rozložených pod Starou horou. Ač vinohrady zanikly již počátkem 20. století, budy se uchovaly po dnešní dny a celý areál je prohlášený Vládou ČR v roce 1995 vesnickou památkovou rezervací a požívá značnou popularitu. Výsledný výstup zpracovává informace průzkumu sídla získané v roce 2007 ve spolupráci s představiteli obecního zastupitelstva a úřadu obce Veletiny.

VELETINY

Počet obyvatel: 560.

Počet domů: domovních čísel je k začátku roku 2007? s vynecháním č. 220. Obydlených domů je však pouze 180, některá čísla jsou vynechána.

SÍDLLO

Sídelní krajina

Obec leží v Poolšaví v široké údolní nivě, jíž protéká řeka Olšava. Z obou stran lemují tuto údolní nivu kopce, na jihovýchod je Stará hora, těsně navazující svým úpatím na stávající zástavbu, severozápadně poměrně vzdáleně od obce leží vrchy nad obcí Havřice, táhnoucí se až k Uherskému Brodu. Všechna okolní pohoří o výšce nepřesahující 300 m nad mořem patří k předhůří Bílých Karpat.

Typ sídla

Veletiny, stejně jako obce v sousedství, v území Poolšaví, Míkovice–Havřice, Drslavice svoji sídelní linií náleží svým sídelním typem k návěsním silnicovkám, charakteristickým pro Poolšaví a konečně i pro převážnou nížinnou část Slovácka. Paralelně s uspořádáním nejstarší části zástavby kolem komunikace vznikla další ulice s domy vystavěnými v humněch návěsních usedlostí a konečně nejmladší zástavba rodinných domů vilkového typu z druhé poloviny 20. století byla vybudována kolem silnice směřující na jih do obce Vlčnova.

Urbanistický obraz zástavby

Za nejstarší lze považovat, a to podle archivních dokumentů i zpráv informátorů, osídlení při původně výrazně frekventované a významné komunikaci spojující západ okresu Uherské Hradiště s východem. Silnice probíhající obcí sloužila veškeré dopravě až do 90. let 20. století, kdy byla vybudována nová rychlostní komunikace. Ta je vedena mimo obec, prakticky za humny a zahradami návěsní zástavby. Obec se rozvíjela v záhumení pod Starou horou, v části zvané Súhrady, kde převažují drobnější rolnické domky. Sídla tvoří starší i soudobé obytné domy na jih od hlavního sídelního útvaru.

Popis centra obce

Návěsní silnicovka nemá prakticky výraznější centrum, kromě budov na křižovatce, kde je umístěn obecní úřad ve stejném objektu jako kulturní dům a hostinec. V sousedství, nedaleko křižovatky cestou do Vlčnova, stojí škola. Školní budova byla postavena v roce 1892 a rekonstruována v roce 2002. Vyučování pro děti z Veletin se zde již nekoná, děti dojíždí do škol v okolí. Budova slouží jako školka a jsou zde umístěny ordinace lékařů i jiné služby obyvatelům. Škola je dvoupodlažní stavba zděná z pálených cihel se sedlovou střechou pokrytou pálenou taškou.

Dalším centrálním objektem, umístěným ve středu návěsního prostoru, je kaple sv. Cyrila a Metoděje. Stojí na návsí v dominantním postavení vzhledem k okolní zástavbě, s presbytářem na stranu východní se vchodem obráceným na západ. Kaple je obklopená zelení s upraveným parkovým prostředím. Jednou až dvakrát do roka se v kapli koná církevní obřad, zejména poutní mše. Kaple stojí na místě, kde byla původně do roku 1896 zvonička. Podle Lubora Niederla, který tuto starší drobnou stavbu kresebně zdokumentoval, byla zvonička dřevěná. Nově vystavěná budova kaple byla koncipována jako poměrně rozlehlá budova s věží, vybudovaná z pálených cihel se sedlovou střechou krytou pálenou taškou, s obnovenou omítkou a ličkou. O údržbu a úklid kaple a jejího okolí se stará skupina mladých maminek.

Hlavní rušivé zásahy v krajině

V blízkosti obytné zástavby je rozsáhlý výrobní komplex a další byl vystavěn po polovině 20. století v sousedství památkové rezervace vinohradnických staveb. Druhý z nich není ošet-

K nejstarším usedlostem patří dům čp. 29 určený k asanaci.

Neomítnuté zdivo domu z přelomu 19. a 20. století.

Dveře do neobydlené usedlosti svědčí o datu vzniku stavby, které se pohybuje kolem počátku 20. století.

řován a jeho stav v blízkosti památkově chráněného souboru vinohradnických staveb nepůsobí dobře.

Tradiční obytné stavby

Forma dvora, zástavba celé usedlosti

Zemědělské usedlosti se nacházejí především v návsním útvaru. Jejich dispoziční forma vychází, podle zachovaných reliktních původních statků, především z hákového půdorysu. Obytný dům se obrací okapovou stranou ke komunikaci a v úhlové pozici jsou směrem do dvora postaveny hospodářské budovy, chlévy, stáje, kolny. Dvůr je přístupný vjezdem s vraty na okraji domu; má hospodářskou část a samostatnou stodolu v humně. Orientace domů na návsi je převážně okapová, do domu se vstupuje dveřmi z ulice a do ulice jsou rovněž umístěna okna jizby, případně výměnkářské světničky. Na okraji uliční fronty jsou umístěna vjezdová vrata do dvora. V části obce zvané Súhrady se však také vyskytuje štítová orientace u drobnější rolnické zástavby s hospodářskými prostory krytými společnou střechou.

Půdorys

Půdorysné řešení zahrnuje obytnou část nejčastěji obdélníkového tvaru s připojenou dvorní částí rovněž na půdorysu obdélníku. U štítově orientovaných domů jde o jednotrakt s půdorysným řešením dlouhého obdélníka.

Stavební materiál, konstrukce

Nejstarší dochované domy byly vybudovány z hlíny, z nepálených cihel zvaných *koťáry*. Cihly jsou spojovány hliněnou nebo hliněno - vápennou maltou a stejným typem malty, to je hlína spojená s plevami, byla provedena vnější i vnitřní omítka. Starší typy konstrukcí s uplatněním hlíny jako stavebního materiálu, nacházíme pouze v areálu vinohradnických objektů, kde se uchovaly již velmi vzácné doklady dusaných stěn (viz pojednání o vinohradnických stavbách soustředěných v památkové rezervaci). Hliněné cihly byly u obytných a hospodářských budov vyměněny za cihly pálené, ponechané v režném stavu nejen na hospodářských budovách ve dvoře, ale také na obytných budovách na návsi.

Významnou roli v nejstarších konstrukcích hraje rovněž kámen a dřevo, převážně z místních zdrojů. Kámen, spojovaný hliněnou maltou, byl využíván k výstavbě základů obytných domů i hospodářských budov, dřevo sloužilo ke zhotovení krovu, zčásti také štítů, trámových stropů a fošnových podlah. Dále sloužilo ke zhotovení dveří v obytném domě i hospodářských budovách, vjezdových vrat a branek. Největší rozsah dřevěného materiálu byl spojen s výstavbou dřevěných stodol, *stodůlek*, na obdélníkovém půdorysu, technikou bednění do dřevěných sloupků v konstrukci.

Dvorní hospodářské křídlo dokládající staré technologické postupy.

V humnech a zahradách usedlostí byly vybudovány dřevěné rámové stodůlky.

Střecha

V obci převažuje sedlová forma střechy. Z ikonografických dokladů a fotografií však je zřejmé, že spolu s původní slaměnou krytinou byl spojen tvar střechy polovalbový nebo valbový. Ještě v první třetině 20. století existovaly v obci Veletiny zbytky tohoto starého způsobu krytí. Současná krytina domů je pálená taška různého tvaru, červené nebo červonohnědé barvy i některé mladší krytiny. Střešní plášť leží na vazbě hambálkové konstrukce, přičemž trámy jsou ručně osekány nebo dokonce zůstaly zachovány původní kuláče pouze hrubě očištěné od kůry. Komíny jsou převážně cihlové bez zvláštního typu ukončení.

Fasáda

Průčelí domů starší rolnické zástavby nesou znaky původního řešení prostým, z domácích materiálů a vzorů čerpajícím, způsobem. Snadno a patrně původně podomácku zhotovené omítky hliněné nebo hliněno-vápenné, kdysi převážně v bílé barvě vápna, jsou vesměs zachovány s výjimkou ličky. Ta se barevně přizpůsobila mladším vzorům a s pomocí pigmentů změnila jednoduchou bílou na barevnou, například světle modrou nebo světle žlutou, či kombinace obou doplněné bílou v orámování oken a vstupních dveří.

Výplně otvorů jsou převážně dřevěné, v dřevěných zárubních a to jak oken (typ kastlových členěných oken) i dveří. Okna i dveře obytného domu jsou většinou opatřeny bílými nátěry. Ve dvoře se na hospodářských budovách uplatnila hnědá barva nebo ochrannými látkami s patinou napuštěné přírodní dřevo. Dveře jsou jednoduše členěné, vypovídají o kvalitní, i když částečně strojově truhlářské práci. Okenní rámy jsou převážně subtilní, zvláště příčle, členící okna. Ta jsou, zvláště u průběžně obývaných domů, vyměněna za novější typy, bez šestitabulkového členění, s větracími okny v horní třetině, nebo vyměněná za třídílná, odpovídající 60. létům minulého století.

Humno

Za dvorem, odděleným oplocením (drátěný plot nebo zídka) se prostírá humno s ovocnými stromy, trávníkem případně užitkovou zelení. Na konci parcely stojí stodola. Nejstarší jsou dřevěné stodůlky, bedněné do rámu nebo sloupků nebo z cihel stavěné stodoly. Na stejné parcele, sahající až ke komunikaci, původně až k potoku, stávaly rovněž tyto dřevěné stodůlky – seníky. Sloužily především k uložení nejen obilí, ale také sena z luk v Poolšaví. Mnohé z nich byly poničeny vodou při povodních způsobených řekou Olšavou a byly odstraněny. Ještě v nedávném čase, jak uvádí informátoři i kroniky, stály v humnech početné sušírny ovoce, z nichž posledních pět zmizelo v sedmdesátých letech. Údajně byly odstraněny pro špatný stavební stav.

Sušírny ovoce

Ze suširen zůstala zachována pouze Kolkova suširna u čp. 190. Byly vystavěny z nepálených cihel kotovic či *kotárů*, spojovaných hliněnou maltou. Na povrchu se vyznačovaly omazem hliněnou maltou s bílou vápennou ličkou nebo častěji ponechané v režném zdívu. Povodně, které rozvodněná řeka Olšava občas působí, měly vliv nejen na poničení bedněných stodůlek, ale patrně také suširen i původního dřevěného oplocení.

Dnešní oddělení pozemků a nemovitostí je provedeno především drátěnými ploty nebo z cihel vybudovanými zídkami, dřevěné oplocení se stává málo rozšířeným jevem.

Úprava před domy

Dláždění je provedeno v celé obci jednotně z betonových dlaždic. Travnaté záhonky umožňují individuální výsadbu. Vysazené plochy nejsou ohrazeny, ani parčík kolem kaple. Pouze před kulturním domem, kde jsou rovněž kanceláře Obecního úřadu ve Veletinách, je ohraničená předzahrádka. Na návsi před domy nejsou lavičky a odpočinkovým místem je pouze veřejný parčík.

Interiér

Navštívené interiéry s výjimkou domu čp. 28 utrpěly neobydleností a dlouholetým neudržováním. Přesto se dalo usoudit, že dům byl tříprostorový, se síní a černou kuchyní. Po odstranění topeniště byla tato černá kuchyně proměněna ve skladištní prostor, suplovala komoru. Ze síně se vstupovalo do jizby nebo obytné polyfunkční místnosti. V síních se dochovala hliněná dusaná podlaha překrytá linoleem, v obytných místnostech převládají prkna, hrubě přitesané fošny. Stropy jsou ve všech místnostech trámové, v obytných částech domu nejčastěji natřené bílou, případně slonově-nažloutlou barvou. Původní topeniště byla odstraněna z bývalých komor či černých kuchyní. Otevřené ohniště se dosud nepodařilo nalézt, pouze otevřené, byť novodobě upravené komíny. Omítky jsou provedeny omazem hlíny s plevami nebo vápnem. Lička stěn je převážně z vápna.

Nábytek, pokud je zachován na místě, reprezentuje 20.–30. léta minulého století. Nejvýraznější součástí interiérů jsou příborníky – kredence, dále kuchyňský stůl a zbytky židlí. V obydlených domech se nachází směs nábytku z první třetiny 20. století s nábytkovými kusy pořízovanými v průběhu života vlastníků.

Celkový stav objektu

Zkoumané domy byly jednak neudržované a chátrající, s popraskaným nebo narušeným zdivem, poškozenými okapy a děravou střechou. Majitelé předpokládají jejich odstranění, aby *mladí neměli starost s bouráním*. Někdy také uvažují o obnově, pokud by byla dosažitelná finanční pomoc státu, kraje nebo jiné instituce. Výjimku tvoří usedlost čp. 17. Dům je udržovaný, obývaný a obývání schopný. Podrobnější popis stavu je uveden u jednotlivých objektů.

Památková ochrana

Ta je soustředěna zatím pouze na vinohradnické stavby, obytné budovy nejsou předmětem památkové ochrany. Vyhláškou Vlády České republiky ze 22. května 2005 byl prohlášen za památkovou rezervaci soubor vinohradnických staveb pod Starou horou. Tento soubor obsahuje vinohradnické stavby budy prohlášené za památky a další objekty.

Hospodářské stavby

Chlévy, zděné většinou z nepáleného a páleného zdiva, jsou situovány v hákové dispozici za obytným domem. V převážné části jsou neudržovány, protože chov dobytka byl ukončen. Z uvedených důvodů jsou střechy provedené z pálených tašek poškozeny a celé dvorní křídlo v podstatě nepřístupné. Zachovala se malá okénka do chlévů s dřevěnými nebo kovovými rámy a jednoduché prkenné dveře. Někteří starší majitelé nechávají torza chlévů dožít, nebo je odstraňují, aby mladá generace, která majetek zdědí, neměla s touto „nepotřebnou“ částí žádné starosti.

Na území obce se dosud nachází v početné míře dřevěné stodoly, zhotovené tesařsky rámovou technikou. Stodoly, umístěné na konci zahrady nebo humna, jsou příčně průjezdné. Výplně rámové nebo sloupkové konstrukce jsou z půlkuláčů nebo častěji ručně opracovaných desek. Vrata jsou ze štípaných desek. Sušírny byly v posledních letech odstraněny, s výjimkou Kolkovy sušírny, vybudované z nepálených cihel se sedlovou střechou. Hliněné cihly byly dle informátorů omazány hliněným mazem a olíčeny. Rumpálová studna v Křivosúdech je již úpravami znehodnocena a jiné studny údajně neexistují.

Časové zařazení

Na území obce je možné vysledovat jak domy z první poloviny 19. století, tak budovy mladší, nejčtenější z přelomu 19. a 20. století i následujícího období.

Areál vinohradnických staveb

Vinohradnické stavby, jejichž areál byl vyhlášený vládou ČR v roce 1995 jako památ-

Vinohradnická stavba tzv. „búda.“

O stáří vinohradnických staveb svědčí datace uvedená na stropních trámech.

Rozlehlá lisovna po obnově stropu a podlah slouží ke společenským setkáním nebo k ukládání ovoce.

ková rezervace, se nachází pod bývalými vinohrady, dnes ovocnými sady. „Búdy“ jsou vystavěny pod úpatím Staré hory v řadě, volně uspořádané. Mají výlučně štítovou orientaci. Stavebním materiálem je v nejhojnější míře hlína, kámen a také dřevo z listnatých stromů. Hlína je základní součástí všech vinohradnických staveb. Při obnovných pracích bylo při odkrytí omítek a zeminy možné určit technologii. Za nejstarší lze považovat zdvo dusané na kamenném základě. Nejrozšířenější je však hliněná cihla, omazaná hliněnou omítkou, sedlová střecha krytá pálenou taškou s prkenným štítem na přední i zadní straně. Krovová konstrukce je z ručně opracovaného dřeva, stropy z půdní strany zakryty hliněným omazem. Vnitřní členění je dvoudílné, s přední lisovnou a zadní komůrkou. Dřevěné části nejstarších staveb jsou z ručně štípaného dřeva, převážně tvrdého, provedené staršími technologickými způsoby.

Stavby technické

Bývalý vodní mlýn na konci obce v trati Súhrady zachovává vnější vzhled. V roce 1991 byl přestavěn podle podnikatelského záměru pro jiný účel. Do roku 1935 zachovával původní ráz a za II. světové války byl funkční. Kovárna stála na návsi a byla v provozu do roku 1952.

Sakrální stavby

V obci je pouze kaple zasvěcená sv. Cyrilu a Metodějovi.

Příspěvek vychází z výzkumu prováděného ve Slovákém muzeu v Uherském Hradišti v roce 2007 na základě grantového úkolu „Identifikace a dokumentace tradičního lidového stavitelství ve Zlínském kraji. I. Uherskohradištsko“, který je realizován v rámci vládního usnesení č. 571/2003 „Koncepte účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice“.

CENTRUM PÉČE O TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU ZLÍNSKÉHO KRAJE A VÝZKUM TRADIČNÍHO LIDOVÉHO STAVITELSTVÍ NA UHERSKOHRADIŠŤSKU

Olga Floriánová, Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

Centrum péče o tradiční lidovou kulturu ve Zlínském kraji je specializovaným pracovištěm Slováckého muzea v Uherském Hradišti, které se zabývá především přípravou a realizací grantových projektů, jejichž témata jsou každoročně vyhlášována ministerstvem kultury v souladu s vládním usnesením *Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice*. Slovácké muzeum jako pověřené regionální pracoviště je garantem realizace těchto projektů ve Zlínském kraji. V letošním roce se celorepublikové téma výzkumu týkalo *Sídla, domu a bydlení* a *Religionistiky*. Centrum péče o tradiční lidovou kulturu v souladu s vyhlášenou tematikou obhájilo svůj návrh výzkumného záměru *Identifikace a dokumentace tradičního lidového stavitelství ve Zlínském kraji – I. Uherskohradištsko*. Projekt si klade za cíl v konečném důsledku zdokumentovat tradiční stavby v celém Zlínském kraji. Jeho realizace je rozložena do několika let; předpokládá se zpracování jednoho okresu v jednom roce. V roce 2007 byly takto zdokumentovány obce Uherskohradištska. Řešitelský tým projektu vytvořili – dr. Věra Kovářů, významná dlouholetá pracovníce Národního památkového ústavu v Brně, dr. Jana Spathová, vedoucí Odboru památkové péče Zlínského kraje, ing. arch. Jaroslav Novosad z Národního památkového ústavu v Kroměříži, Jan Kačer, student etnologie Masarykovy univerzity v Brně a mgr. Olga Floriánová ze Slováckého muzea v Uherském Hradišti.

Výzkum probíhal ve dvou rovinách. První představovala celostátně daná dotazníková forma výzkumu. Respondentům ve Zlínském kraji bylo doručeno na 300 formulářů s otázkami k problematice stavitelství a religionistiky sestavenými Národním ústavem lidové kultury ve Strážnici, celorepublikovým garantem dotazníkové akce. Muzeum dosáhlo přibližně 75 %

návratnosti vyplněných dotazníků ze zkoumané oblasti. Druhá rovina projektu je založena na plošném terénním výzkumu všech obcí na Uherskohradištsku. Řešitelé projektu provádějí průzkum, vyhledávání tradičních staveb a jejich podrobnou fotodokumentaci celkem v 78 obcích. Shromáždili tisíce fotozáběrů staveb, jejich interiérů a sídel i krajinného prostředí, v němž se nacházejí. Při realizaci projektu se postupovalo podle jednotného manuálu fotodokumentace a odborného popisu zkoumaných objektů. Každý z řešitelů dokumentoval 16 obcí. Systematicky včetně humen a blízkého okolí sídel procházel a vyhledával všechny typy tradičních staveb i objektů, např. tradiční usedlosti, hospodářské stavby – stodoly, seníky, sušírny, komory apod., sakrální objekty – kapličky, boží muka, kříže, obrázky aj. Kromě toho si všiml také sídla, sídelní krajiny, prostředí staveb, zeleně kolem ní, úpravy předzahrádek, řešení veřejného prostoru a další. Z tohoto shromážděného materiálu pak řešitelé vybírali hodnotné a zajímavé tradiční objekty k podrobnější dokumentaci a zkoumání. U usedlostí si například všiml jak vnější podoby stavby – půdorysu, orientace, průčelí, fasády, střechy – tak také interiéru, jeho dispozičního řešení, vnitřního zařízení, dále i situace dvora, jeho zástavby, návaznosti na humna a podobně.

Tímto způsobem dokumentace vzniká unikátní soubor dat současné podoby tradičního vesnického stavitelství Zlínského kraje. Nabízí široké možnosti využití, například se může stát východiskem k dalšímu odbornému bádání, může být základem pro výběr staveb k památkové ochraně, poskytnout materiál k dalšímu srovnávacímu studiu či k publikačním či prezentačním účelům. Lze z něho vyjít při doporučeních k ochraně pro obecní samosprávy či pro majitele objektů. V praktickém využití shromážděných dat také spočívá jeden z hlavních významů uvedeného projektu.

NÁRODNÍ ZAHÁJENÍ DNŮ EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ V UHERSKÉM HRADIŠTI

Romana Habartová, Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

Měsíc září je v evropském měřítku spojen s významným svátkem. Rada Evropy v roce 1991 ustanovila na druhý víkend v září Dny evropského dědictví (European Heritage Days). Evropský koordinační sekretariát sídlí v Belgii (King Baudouin Foundation) a v každé zainteresované zemi pak pracuje organizační sekretariát, který je v České republice součástí Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Právě v tyto dny je dána široké veřejnosti výjimečná příležitost navštívit v řadě měst bezplatně naše památky, budovy, objekty a prostory, včetně těch, které jsou obvykle celoročně zčásti nebo plně nepřístupné.

V roce 2007 se hostitelem *Národního zahájení Dnů evropského dědictví*, s podtitulem *Památky, řemesla a lidová kultura* stalo ve dnech 7.–9. září město *Uherské Hradiště*, které již pět let připravuje při této příležitosti *Slovácké slavnosti vína a otevřených památek*. V roce 2007 byl navíc mimořádný svátek v Uherském Hradišti zvýrazněn oslavami 750. výročí první písemné zmínky o královském městě Uherské Hradiště. Ke Dnům evropského dědictví se tradičně svými programy hlásí Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, které participuje na přípravách a realizaci dílčích programů a objekty muzea jsou po oba dny volně přístupné.

Slovácké muzeum jako významná a nezastupitelná kulturní instituce Zlínského kraje s *Centrem péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje* vynakládá nemalé úsilí na uchovávaní, ochranu, identifikaci a dokumentaci projevů hmotných i nehmotných památek. Významný fenomén představuje v našem regionu tradiční lidový oděv, prezentovaný prostřednictvím zástupců zúčastněných obcí a měst, ale i další artefakty a doklady lidové umělecké výroby, prezentované na reprezentativním tradičním jarmarku, dokládající dovednost, cit a um zdejších řemeslníků. Dřevořezby, plastiky, řemeslné doklady oboru kovářství, tkalcovství, pletářství, výšivky, obrázky na skle, olejomalby, široká škála keramické tvorby, lidových hraček, šperků či drobných předmětů výročního zvykosloví představovaly dříve součást běžného života. Dnes je jim věnována zasloužená pozornost, ať už slouží k užítku nebo k dekoraci. Dny evropského dědictví tak skýtají příležitost se ve zkratce pochválit, jak se v konkrétních zemích s vlastním hmotným i duchovním bohatstvím nakládá. Národní zahájení v Uherském Hradišti nasvědčuje tomu, že lidé na svých místech s těmito hodnotami hospodaří šetrně, zabývají se jejich studiem, profesionálně je s nemalou péčí ochraňují a citlivě navracejí zpět do života. Svátek v Uherském Hradišti a nadšení všech účastníků a organizátorů potvrzuje, že mizející svět tradic zůstává živoucím pramenem našeho každodenního života.

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti každoročně obohacuje nabídku pestrého programu slavností, který byl v roce 2007 o to významnější, že se hostitelem Národního zahájení stalo právě Uherské Hradiště. Společně s pořadateli Dnů evropského dědictví, *Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska, městem Uherské Hradiště a Národním ústavem lidové kultury ve Strážnici*, připravilo muzeum reprezentativní výstavu *Nositelé tradice lidových řemesel*, která formou krátkých medailonů a výběrem rukodělné tvorby přiblížila návštěvníkům lidové tvůrce, kteří byli v letech 2001–2007 oceněni titulem ministra kultury České republiky, *Nositel tradice lidových řemesel*. Udělování tohoto ministerského titulu bylo upraveno nařízením vlády č. 5/2003 Sb. o oceněních v oblasti kultury. Jedná se o českou verzi projektu UNESCO, nazvaného *Žijící lidské poklady* a ocenění je předáváno právě u příležitosti Národního zahájení Dnů evropského dědictví.

Slavnostní zahájení výstavy se stalo prvním oficiálním setkáním stovky návštěvníků slavností s vystavujícími mistry řemeslníky, za účasti významných představitelů našeho státu,

politického a kulturního života, zástupců Ministerstva kultury ČR v popředí s ředitelkou odboru regionální a národnostní kultury PhDr. Zuzanou Malcovou a Mgr. Michalem Benešem, CSc., se zástupci ministerstva pro regionální politiku a cestovní ruch – náměstkem ing. Jiřím Vačkářem, RNDr. Františkem Pelcem, novým náměstkem ministra životního prostředí a ředitelem sekce ochrany přírody a krajiny. Význam akce byl podtržen přítomností zástupců Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, které reprezentoval Mgr. Petr Sedláček, tajemnice Mgr. Květa Vitvarová a PhDr. Lenka Štětínová, vedením NÚLK ve Strážnici – PhDr. Janem Kristem a PhDr. Vlastou Ondrušovou, autory výstavy PhDr. Josefem Jančářem, CSc. a Mgr. Martinem Šimšou, kolegy dalších kulturních institucí a přítomností významných osobností města Uherské Hradiště. Výstavu zahájil nejvyšší představitel Zlínského kraje, hejtman Libor Lukáš, který převzal nad Národním zahájením v Uherském Hradišti záštitu, zástupci spolupřadajících partnerů – ing. Libor Karásek, starosta města Uherské Hradiště, Mgr. Petr Sedláček, předseda Sdružení historických sídel

Vernisáž výstavy *Nositelé tradice lidových řemesel*, 7. září 2007, Galerie Slováckého muzea, zleva: Mgr. Michal Beneš, CSc., Mgr. Petr Sedláček, Ing. Libor Karásek, Mgr. Martin Šimša.

Čech, Moravy a Slezska, Mgr. Michal Beneš, CSc. a za autory výstavy vystoupil Mgr. Martin Šimša, který přiblížil tvorbu sedmadvaceti oceněných tvůrců z let 2001–2006. Osobně představil pět řemeslníků, kteří získali ocenění v roce 2007, jimiž se stali **Rozálie Blažková** z Osvětiman v oboru pletení z kukuřičného šustí, **Hana Buchtelová** z Malé Vrbky v oboru tkaní na stavu, **Blanka Mikolajková** z Rožnova pod Radhoštěm v oboru tkaní na formě, na rámu, síťování, **Iveta Dandová**, Mnichovo Hradiště v oboru pletení z orobince a **František Tureček** z Tvrdonic v oboru výroby krojové obuvi. Proto také nádvoří Galerie Slováckého muzea patřilo po oba dny jarmarku Nositelů tradic lidových řemesel. Mezi výrobci se představili **Jiří Drhovský** z Zvěrkovic (dřevěné hračky), **Stanislav Štěpánek** z Morkovic (pletení z proutí), **Ladislav Rejent** z Proseče u Skutče (soustružení dřeva, vybijení kovem), **Antonín Moštěk** z Vlčnova (keramika), **Zdeněk Bukáček** z Krouny (výroba dřevěných hraček), **Jiří Danzinger** z Olešnice na Moravě (modrotisk), **Zdeněk Kubák** ze Strmilova (výroba vlněných látek), **Štefan Kanaloš** z Ostravy (výroba dlabaných nádob), **Jarmila Oharková** z Tišnova (ruční tkaní), **Dana Ptáčková** z Morkovic (pletení z proutí a pedigu), **Jaroslav**

Sucháček st. ze Lhoty u Vsetína (ruční výroba kamenných brousků), **Ludmila Kočíšová** ze Vnorov (výroba figurek z kukuřičného šustí), **Miloslava Zatloukalová** z Brodka u Konice (výrobky z lýka a slámy). V centru největšího zájmu se ocitli letošní ocenění – František Tureček, Hana Buchtelová, Iveta Dandová, Blanka Mikolajková a Rozálie Blažková. Cena

Výstava *Nositelé tradice lidových řemesel*, 7. září 2007, Galerie Slovákého muzea, Otakarova ul., v popředí zakuřovaná hrnčina Ivo Nimrichtera z Kyjova (Cena Nositel tradice 2002).

Reprezentativní výstava *Nositelé tradice lidových řemesel*, 7. září 2007, Galerie Slovákého muzea, Otakarova ul., v popředí miniatury z kukuřičného šustí od Františky Snopkové z Uh. Hradiště (Cena VI. Boučka 2006).

ministra kultury představuje velký úspěch nejen pro tvůrce samotné, ale také pro Zlínský kraj a instituce - Slovákcké muzeum v Uherském Hradišti a Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, jejichž odborní pracovníci vypracovali nominace.

Výstava v Uherském Hradišti představila široké veřejnosti rovněž řemeslníky Uherskohradištska, kterým město Uherské Hradiště uděluje každoročně od roku 2005 *Cenu Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby* jako formu veřejného uznání mistrů lidové umělecké výroby v regionu. Město Uherské Hradiště se totiž v souladu s účinnější péčí o tradiční lidovou kulturu, kterou schválila vláda v roce 2003 a v návaznosti na tradice místního regionu rozhodlo udělovat významným lidovým výrobcům ocenění pojmenované po ing. arch. Vladimíru Boučkovi, který byl nejen zakladatelem novodobých forem péče o tradiční lidovou uměleckou výrobu, ale i významnou a důstojnou osobností města Uherské Hradiště. Tento akt přesahuje svým významem hranice města. Poučení i laické veřejnosti je dána možnost navrhnout v průběhu roku kandidáty, z nichž odborná komise doporučuje jednoho tvůrce Zastupitelstvu města Uherské Hradiště k ocenění. Návrhy všech dalších kandidátů přecházejí do dalšího ročníku. V roce 2005 byla cena předána **Františku Mikulcovi**, uherskohradištskému krojovému krejčímu, který vytvořil úctyhodné množství krojových součástí a krojových kompletů z různých oblastí Slovácka. Význam jeho práce sahá i mimo region, neboť se během svého zaměstnání v družstvu Slovač spolopodílel na krojovém vybavení souborů celého Československa. V roce 2006 byla oceněna **Františka Snopková**, zaškolená v dílnách Ústředí lidové umělecké výroby, která stále přichází s novými kompozicemi drobné figurální tvorby z kukuřičného šustí. Její tvorba je známá nejen v České republice, ale i v zahraničí. O laureátovi roku 2007 rozhodlo Zastupitelstvo Uh. Hradiště v dubnu a ocenění bylo předáno v rámci červnového Svatojánského jarmarku v Uherském Hradišti **Haně Špalkové**. Realizuje se v oboru uměleckého zpracování přírodních pletiv – košíkářství. Pracuje se zeleným vrbovým proutím, které si sama pěstuje a dalšími přírodními materiály jsou pedig, červené proutí nebo šén. Sortiment Hany Špalkové vychází z tradiční technologie a její zboží můžeme vidět na většině jarmarků u nás, v zahraničí pak především na Slovensku. Všichni rovněž představovali po oba dny své zajímavé řemeslo se zmíněnými *Nositeli tradice lidových řemesel* na reprezentativním jarmarku na nádvoří galerie.

Večerního slavnostního zahájení Slovákckých slavností vína a dnů otevřených památek v sále Reduty, kde již v dopoledních hodinách byla slavnostně otevřena výstava *Proměny města – od sametu po univerzitu*, se ujal ředitel Slovákckého divadla v Uherském Hradišti Igor Stránský. Přivítal všechny oficiální hosty města, kteří do Uherského Hradiště přicestovali u příležitosti 750. výročí jeho založení, zahraniční delegace, starosty všech obcí, zástupce mikroregionů, majitele a správce památkových objektů v Uherském Hradišti, hosty hlavního podporovatele slavností, firmy Synot. Pozdravil i hosty hlavního organizátora slavností – Klubu kultury v Uherském Hradišti, kteří se spolopodíleli na přípravě Dnů evropského dědictví v Uherském Hradišti. Kulturní program zpříjemnil Dívčí saxofonový orchestr z Luhačovic, cimbálová muzika Hradišťan s taneční složkou a CM Kunovjan. Slavnostní přípitek šampionem Slovácka červených vín 2006 pronesli starosta města Uherské Hradiště ing. Libor Karásek, Mgr. Petr Sedláček, předseda Sdružení historických sídel Čech, hlavní podporovatel slavností Ivo Valenta, přední organizátor slavností ředitel Klubu kultury Mgr. Antonín Mach a místostarosta města Květoslav Tichavský.

Sobotní ráno potěšilo všechny zúčastněné, neboť se město Uherské Hradiště probudilo po týdenním neutuchajícím dešti do prosluněného počasí. V mařatických vinohradech bylo vytvořeno improvizované studio Českého rozhlasu Brno, odkud vysílalo pozdrav *Dobré ráno z vinohradů* do celé republiky. Program *U lisu* připravilo F Studio Buchlovice a folklorní soubor Kunovjan. V Mařaticích se také řadili krojovaní zástupci okresu do slavnostního průvodu, jehož první folklorní část přivítala a komentovala moderátorka PhDr. Romana Habartová na Masarykově náměstí s bohatým tradičním jarmarkem. Ten pořádalo město Uherské Hradiště ve spolupráci s občanským sdružením Kunovjan a představilo tvorbu více než dvou stovek výrobců. Jubilejní pátý ročník slavností byl zářámovan tématem *Dojděte*

4. Jarmark lidových výrobků na Masarykově náměstí, 8.–9. září 2007.

na jarmak do Hradiště. Toto motto motivovalo jednotlivé účastníky a představitele padesáti měst a obcí k využití řemeslnických námětů nebo krojových doplňků a kostýmů, reprezentujících řemesla a živnosti, typické pro tu kterou obec. Průvod otevřeli jezdci na koních, vyvolavači z Kunovic, kteří přivedli zástupce Mikroregionu *Dolní Poolšaví* s představiteli obcí, folklorními skupinami a hodovými chasami z Kunovic, Podolí, Popovic, Veletin, Drslavic a Hradčovic. Jejich kulturní program připravili pro stanoviště ve foyer hotelu Slunce mužský sbor z Kunovic, chasa z Popovic a folklorní soubor Handrlák, cimbálová muzika Ohnica, dětský soubor Popovjánek a děti z Veletin, Drslavic, ženský sbor z Kunovic, Tetičky a jezdci jízdy králů, zástupci hodové chasy z Podolí, Popovic, Veletin, Hradčovic, Drslavic a Kunovic s ukázkou hodových zvyků. *Mikroregion Staroměstsko* s obcemi Babice, Huštěnovice, Jalubí, Jankovice, Kudlovice, Kostelany nad Moravou, Nedakonice, Ořechov, Polešovice, Staré Město, Sušice, Traplice, Újezdec a Zlechov přiblížil desetitisícům návštěvníků kraj vinařů, sadařů, zahradníků, ale i rybářů a mlynářů, pochlubil se činným folklorním děním. Se Staroměstskou kapelou, Nedakoňankou, mužským sborem z Tupes, souborem Svatopluk, Ženáci, nedakoňskou chasou a mužským sborem z Nedakoníc, souborem Doliňáci ze Starého Města, cimbálovou muzikou Harafica, CM Kapka, ženskou skupinou Drmolice, Dolinečkou a Dolinou ze Starého Města, CM Lúčka z Kudlovic, souborem Pentla z Boršic a souborem Kalina s CM Stanislava Gabriela z Babic se mikroregion představil na nádvoří Staré Radnice. *Mikroregion Ostrožsko*, který měl své zázemí na nádvoří Reduty, se prezentoval obcemi Blatnice pod Sv. Antonínkem, Blatnička, Boršice u Blatnice, Hluk, Ostrožská Lhota, Ostrožská Nová Ves, Uherský Ostroh, Veselí nad Moravou. I tento mikroregion se pochlubil pestrým programem, v němž vystoupila dechová hudba Šarovec s krojovanou chasou, dětská CM ZUŠ Uh. Ostroh Pramének a Děcka z Kunovic, Galuško Slovácko Uherský Ostroh, děti z Blatnice, mužský pěvecký sbor z Blatnice, Pomněnky z Ostrožské Nové Vsi, novoveská chasa a Novoveštan, ženský pěvecký sbor Klebetnice z Hluku, mužský pěvecký sbor z Hluku, cimbálová muzika Babica, slovácký krůžek Háječek, mužský pěvecký sbor z Ostrožské Lhoty, cimbálová muzika a taneční soubor Radošov. Průvod obohatil svým programem také *mikroregion Buchlov* s obcemi Buchlovice, Boršice, Břestek, Medlovice, Modrá, Osvětimany, Tupesy a Velehrad. O zábavu ve Františkánském klášteře

se postarala mladá velehradská cimbálová muzika s krojovanými páry, dechová hudba Boršičanka, soubor Pentla s cimbálovou muzikou Mládí z Modré, mužský pěvecký sbor Tupešané, dechová hudba Buchlovjané, folklorní studio Buchlovice, mužský pěvecký sbor Buchlovice, cimbálová muzika Rubáš, Děcka z Buchlovic, skupina Basta-fidli a Osvětimanská cimbálová muzika. *Mikroregion Za Moravú*, kterému byl odpoledne vyhrazen prostor ve Smetanových sadech, se představil obcemi Kněžpole, Místřice a Topolná. Z *mikroregionu Východní Slovácko* pozdravili náměstí zástupci obcí Bánov, Bystřice pod Lopeníkem, Dolní Němčí, Korytná, Nivnice, Suchá Loz, Vlčnov společně s dechovou hudbou Nivničanka, národopisným krúžkem Dolněmčan, ženským a dětským sborem Spjevulenky a mužským sborem Dúbrava, sdružením Kopretina Březová, ženským souborem Plkotnice ze Suché Lozi, mužským sborem z Vlčnova, folklorním souborem Kohútek, cimbálovou muzikou Tomáše Benička a dětským sborem Kuřátko z Bánova. Závěr monumentálního krojového průvodu patřil městu Uherské Hradiště. Představitelé města hostili přátele a představitele měst Uherský Brod, Kelníky, Prakšice, Strání a slovesné Skalice a Trenčína a sprátených měst z Polska a Itálie. Folklorní část reprezentoval folklorní soubor Cifra, dětský folklorní soubor Hradišťánek, cimbálová muzika Burčáci, mužský a ženský sbor a míkovická chasa, Old Stars Hradišťanu s muzikou Linda, folklorní soubor a muzika Kunovjan a taneční skupina a cimbálová muzika Jaroslava Čecha.

Po pestré mimořádné krojové přehlídce se slova ujal herec Slováckého divadla Vladimír Doskočil v roli písaře, který podle scénáře PhDr. Jaroslava Zapletala provedl do posledního místa zaplněné Masarykovo náměstí dějinami města *podle historických klíčových událostí*. Chronologicky řazené dějinné obrazy zahájili jezdci na koních, pěší s logem výročí založení města Uherské Hradiště, nesoucí historický praporec města s názvem *Veligrad Nuovo* a letopočet 1275. V prvním obraze vystoupil Přemysl Otakar II. se svou družinou v románských kostýmech, kteří přinesli starostovi města zakládající listinu královského města. Druhému

Obraz z historické části programu na Masarykově náměstí v Uh. Hradišti, 8. září 2007. Foto L. Chvalkovský.

obrazu vévodil Matyáš Korvín a jeho družina v gotických kostýmech, kteří předali starostovi historický znak města a symbolicky i letopočet 1481. Třetí obraz znázornil barokní výjev z legendy o svatém Jiří, v níž sv. Jiří a jeho tři pobočníci jeli na koních, a herold nesl letopočet 1661. Další obraz představil pruská vojska generála Polstera a letopočet 1742, pátým obrazem bylo ztvárněno 19. století se střelci uherskohradištské revoluční gardy, střelci nesli letopočet 1848, historické střelecké terče a sokolové pak upozornili na rok 1896. Závěr historického průvodu patřil prvnímu českému starostovi města Uherské Hradiště Josefu Stanclovi a jeho městské radě. Ten symbolicky předal historickou insignii města současnému starostovi ing. Liboru Karáskovi, který slavnostně promluvil již k závěrečné, vrcholné části programu, k Národnímu zahájení Dnů evropského dědictví na půdě Uherského Hradiště. Po tónech zněly Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska byli přivítáni významní představitelé našeho státu a kultury, ministr kultury České republiky Mgr. Václav Jehlička, ministr práce a sociálních věcí RNDr. Petr Nečas, náměstek ministra pro regionální politiku a cestovní ruchu Ing. Jiří Vačkář, nejvyšší představitel Zlínského kraje hejtman Libor Lukáš, předseda Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska Mgr. Petr Sedláček, předsedkyně České komise UNESCO, prof. Dr. Helena Illnerová, ředitelka odboru regionální a národnostní kultury ministerstva kultury PhDr. Zuzana Malcová, PhDr. Anna Matoušková, ředitelka odboru Památkové péče MK ČR, mecenáš slavnosti vína v Uherském Hradišti Ivo Valenta, kteří vystoupili s krátkými zdavnicemi. Přivítání zaznělo z úst průvodkyně slavnostního ceremonielu R. Habartové ke všem přítomným poslancům a senátorům, členům Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, spolupracovníkům a přátelům ze Slovenské republiky, jmenovitě k Jaroslavu Liptayovi z ministerstva kultury SR, k Mgr. Alžbetě Staníkové, víceprimátorce města Zvolen a zástupkyni Združenia

Národní zahájení Dnů evropského dědictví v Uh. Hradiště, Masarykovo náměstí, 8. září 2007, zprava: ministr kultury ČR Mgr. Václav Jehlička a ocenění tvůrci titulem *Nositel tradice lidových řemesel*: Rozálie Blažková z Osvětiman, Hana Buchtelová z Malé Vrbky, Iveta Dandová z Mnichova Hradiště, Blanka Mikolajková z Rožnova pod Radhoštěm, František Tureček z Kostic. Foto L. Chvalkovský.

historických míst a obcí Slovenské republiky, vzpomenuť byli Pavel Jerie, generální ředitel Národního památkového ústavu a další vědečtí a odborní pracovníci v oblasti památkové péče, etnografie a folkloristiky, muzeí a galerií a v neposlední řadě všichni ti, bez jejichž zdánlivě drobné, ale takřka nejdůležitější práce by se tato rozsáhlá celoevropská akce nekonala. Těmi jsou lokální garanti, pracovníci krajských, městských a obecních úřadů a všichni, kdo se v Uherském Hradišti podíleli na přípravě a realizaci této události. Přivítání směřovalo také ke stovkám řemeslníků, ke všem návštěvníkům Uherského Hradiště, divákům, pozorovatelům, kteří svou účastí přišli podpořit význam této neopakovatelné události a jejichž spoluúčast se stala vyjádřením osobního vztahu k tradiční lidové kultuře, hodnotám, odkazu našich předků a kultuře v tom nejširším smyslu slova. Po slavnostních fanfárách nastal očekávaný okamžik především pro mistry tradiční rukodělné výroby, kdy ministr kultury V. Jehlička přistoupil k udělení titulu *Nositel tradice lidových řemesel*, jemuž bylo odbornou komisí 28. 3. 2007 doporučeno udělit v roce 2007 tento prestižní titul v rámci celé České republiky pěti výrobcům – Rozálii Blažkové z Osvětiman (Zlínský kraj, pletení z kukuřičného šustí – nominovalo Slovácké muzeum), Haně Buchtelové z Malé Vrbky (Jihomoravský kraj – nominovalo Slovácké muzeum), Ivetě Dandové z Mnichova Hradiště (Středočeský kraj – nominoval Český národní podnik), Blance Mikolajkové z Rožnova pod Radhoštěm (Zlínský kraj – nominovalo Valašské muzeum v přírodě), Františku Turečkovi z Kostic (Jihomoravský kraj – nominovalo Slovácké muzeum):

Rozálie Blažková, Osvětimany (1941)

Obor uchované řemeslné tradice: pletení z kukuřičného šustí

Rozálie Blažková se narodila ve slovenské vesničce Dunaegyhaza v Maďarsku, do Osvětiman se přistěhovala z obce Nesvady v okrese Komárno v roce 1960. Přinesla do regionu kdysi rozšířenou, ale již zaniklou technologii zpracovávání kukuřičných listů, pletení ze šustí. V mládí se s touto prací setkala u sestry Etyly Harišové, která se tuto technologii naučila od příbuzných v Maďarsku. *Šúlání – motání ze šústa* bylo typické pro obce Martovce, Imeľ a Nesvady, kde se pěstovala nejkvalitnější kukuřice se vzrostlými klasy a krásným šustím. Po příchodu do Osvětiman začala R. Blažková zdokonalovat praktické znalosti práce s kukuřičným šustím, nechala si ze Slovenska poslat formy, staré vzory i poškozené opotřebované výrobky, aby zjistila detaily v pracovních postupech. Zůstala jedinou tvůrkyní, která se věnuje této neobvyklé práci stáčení trhaných proužků kukuřičného listů z ruky. Vytváří stolní podložky, rohože, misky, ošatky, ubrouskovníky, nákupní tašky a další předměty každodenního využití. Po útlumu zájmu o tento sortiment se po roce 1989 veřejnost začala o práce zhotovované touto technikou znovu více zajímat. Rozálii Blažkovou zvou kulturní pracovníci a pořadatelé slavností na trhy a jarmarky po celé České republice. V roce 2006–2007 byla lektorkou kurzu tradiční rukodělné výroby ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti, kde předávala zkušenosti dvanácti pokračovatelům.

Ing. Hana Buchtelová, Malá Vrbka (1961)

Obor uchované řemeslné tradice: tkaní na stavu

Hana Buchtelová je nositelkou tradice tkalcovství ve své rodině v několikáté generaci. Její pradědeček, Tomáš Okénka, odcestoval počátkem 20. století vydělávat na živobytí do Ameriky. Po návratu zakoupil více jak sto let starý funkční tkalcovský stav. Prací na stavu se pak snažil vylepšovat sociální situaci své rodiny. Položil tak základy rodinné tkalcovské tradice. V tkání na stavu pokračoval i jeho syn, Jan Okénka (1907–1992), který se pro svou vysokou řemeslnou dovednost stal zaměstnancem ÚLUV a nositelem titulu *Mistr lidové umělecké výroby*. H. Buchtelová odmalička pozorovala dědečka při práci a učila se základům tkalcovských technologií. Ačkoli se v dospělosti profesně zabývala zahradní architekturou, po založení rodiny se svému povolání nemohla věnovat a rodinná situace ji přivedla za tkalcovský stav. Od roku 1995 pracovala pro ÚLUV, v roce 1998 si zařídila samostatnou živnost, v níž dosahuje vysoké zručnosti provedení tkalcovských technik. Dokonale zvládá

základní vazby, složité a kombinované vzory *na desku* nebo tzv. *hráze*. Zachovává přísně tradiční vzorování, které poznala od svého dědečka. Vyrábí bytové doplňky – ubrusy, prostírání, povlaky na polštářky a další. H. Buchtelová předává znalost tradičního tkalcovství v okruhu rodiny, s nimiž se účastní řady prezentačních akcí a jarmarků lidových výrobků nejen v České republice.

Blanka Mikolajková, Rožnov pod Radhoštěm (1960)

Obor uchované řemeslné tradice: tkaní na formě, na rámu, síťování

Blanka Mikolajková pochází z Rožnova pod Radhoštěm a patří mezi početnou skupinu výrobců, kteří své znalosti a dovednosti získávali pod odborným dohledem Valašského muzea v přírodě. Zde mohla čerpat z archivních materiálů a záznamů o technologii pletení na rámu. Výroba probíhá na vysokém stojícím rámu, v němž je napnutá osnova bavlněných nití, které se vzájemně proplétají. Zajímavostí je, že vzor vzniká nejen v horní, ale zrcadlově též v dolní části osnovy. Tímto způsobem B. Mikolajková zhotovuje především ženské krojové čepce, na nichž uplatňuje několik základních vzorů, zdokonalila se postupně ve znalostech technologie natolik, že dokáže nejen kopírovat staré vzory, ale také vytvářet nové. Technologické možnosti pletení na rámu navíc rozšířila o téměř zapomenuté kruhové pletení. Své řemeslné dovednosti systematicky předává nejmladší generaci, zastoupené v několika kurzech ručních prací. V současnosti je to především práce v Sociálním centru denních aktivit Iskerka v Rožnově. Pod patronací Valašského muzea v přírodě se zúčastňuje programů zaměřených na prezentace rukodělné výroby.

Iveta Dandová, Mnichovo Hradiště, (1963)

Obor uchované řemeslné tradice: pletení z orobince

Iveta Dandová pochází z Mnichova Hradiště, kde bylo zpracování orobince v minulosti značně rozšířené a patřilo ke starým pletářským technikám, využívajícím dobře dostupný materiál volně rostoucí v okolních rybnících. Svým dovednostem se naučila od svého otce, kde zjistila, že výrobce si musí umět zajistit potřebnou surovinu od sklizně přes zpracování stonků, jejich čištění a třídění až po úpravu před použitím. Pletení probíhá za pomoci různých tvarovaných forem, které propůjčují základní tvary výrobkům jako jsou ošatky, kabely, misky, dózy, kabelky i klobouky. Část výrobků zpracovává technikou sešívaných orobincových copánků. Práce I. Dandové se vyznačují vynikajícím technickým zvládnutím materiálu a současně vysokou mírou užité estetiky. Díky těmto kvalitám nalézají výrobky uplatnění i u dnešních zákazníků. V rámci rodinné tradice předává znalosti svým dcerám a jako lektorka vede řadu rukodělných kurzů, zejména jako terapii v sociálním ústavu pro postiženou mládež. Její výrobky bychom našli nejen v prodejnách Manufaktura s. r. o., ale také v zahraničí, kam bývá často vysílána při prezentacích lidové výroby České republiky a Libereckého kraje.

František Tureček, Tvrdonice (1928)

Obor uchované řemeslné tradice: výroba krojové obuvi

František Tureček se odmalička pohyboval v prostředí ševcovské dílny, kde rád přihlížel práci svých předchůdců. V rodině Turečků se obuvnictvím zabýval nejen otec F. Turečka, ale i dědeček z matčiny strany, František Blažej z Kostic. Otec mu od dětství svěřoval provedení různých výrobních úkonů. Vyučil se obuvníkem v dílně svého otce, kde byl veden k dokonalému zvládnutí tradičních technologií ruční výroby obuvi, k poctivě a precizně odvedené práci, kterou považuje celý život za samozřejmost. Dědeček František Blažej pokračoval v obuvnickém řemesle až do roku 1966 pro ÚLUV. Po jeho smrti převzal dílnu F. Tureček a pokračoval ve spolupráci s ÚLUV. Oceněním kvality jeho práce bylo obdržení titulu *Mistr lidové umělecké výroby* v roce 1969. Po odchodu do starobního důchodu pracoval pouze pro ÚLUV až do jeho zrušení. Od té doby provozuje obuvnické řemeslo jako samostatnou živnost. Své znalosti František Tureček předává v rodinné tradici dalším potomkům, před-

ně vnukům. František Tureček používá tradiční technologii a postupy na krojovou obuv, věnuje se i jiným typům obuvi. Je jedním z posledních výrobců tradiční obuvi s příkladnou znalostí tohoto tradičního, dříve velmi rozšířeného řemesla a jeho práce dosahuje vysoké odborné úrovně.

Po slavnostním předání ocenění přednesl předseda Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska Mgr. Petr Sedláček *Prohlášení SHS ČMS k návrhu státního rozpočtu na rok 2008* a oficiální Národní zahájení Dnů evropského dědictví v Uherském Hradišti završila znělka 750. výročí Uherského Hradiště z autorské dílny Jiřího Pavlici. Před slavnostním přípitkem vínem s titulem Šampion Slovácka bílých vín roku 2006 (Žerotín, a. s., Strážnice, Ryzlink rýnský – výběr z bobulí) se všemi oficiálními hosty, starosty měst a obcí a oceněnými mistry udělil mecenáš oslav Ivo Valenta *Cenu mecenáše slavností* třem kolektivům.

Uherské Hradiště poskytlo desetitisícům návštěvníků po oba dny pestrou nabídku kulturních pořadů, pro které byly vytvořeny podmínky v pamětihodnostech města a kulturních prostorách Hotelu Slunce, Staré radnice, na nádvoří Reduty, ve Františkánském klášteře, ve Smetanových sadech, u Slovácké budy, na nádvoří Justičního paláce, na nádvoří Galerie Slováckého muzea. Po oba dny probíhaly komponované pořady profesionálních i neprofesionálních těles z regionu i naší kulturní scény na Masarykově náměstí v Uherském Hradišti, v restauraci U Komína s folk a kantry kapelami, muzicírování probíhalo i na lodích, plujících po Baťově kanále. Zkrátka nepřišly ani děti, pro které byly připraveny speciální dětské pořady a programy, např. *Slavnosti a děti* s historickým kolotočem, rytířskými turnaji a jízdou na ponících, 5. ročník kreslení a malování na nádvoří galerie a v dětském ateliéru galerie na téma *Dny evropského kulturního dědictví a 750. výročí města Uherského Hradiště*, dětská výtvarná dílnička na téma *Řemesla* nebo *Synotování s dětmi* v atriu Portálu na téma *Matyášova brána umění otevřená*.

Své místo měly v pestré nabídce pořady typu *Slovácká křídlovka*, přehlídka mužských pěveckých sborů, setkání folkloristů u Slovácké budy, besedy u cimbalu ve vinných sklepích, reprezentativní košt vín v Redutě, ale i sportovně laděné přehlídky, např. *reje velocipedů* či *přelety horkovzdušných balónů nad městem*. Ve Smetanových sadech bylo zřízeno také letní kino a čtvrt Uherského Hradiště-Sady pozvala návštěvníky slavností na tradiční derflanské hody s právem a se starobylým zvykem, spojeným s vozením berana.

Ve Františkánském klášteře, kostele sv. Františka Xaverského a v kostele Zvěstování Panny Marie zazněla duchovní hudba a k vyhledávaným pořadům se zařadily opět krojové přehlídky prezentující dětské sváteční kroje a svatební obřadní kroje regionu Slovácka, jejichž moderování se ujala Mgr. Marta Kondrová. Mgr. Antonín Mach a PhDr. Ludmila Tarcalová k ní připravili reprezentativní obrazovou publikaci.

Národní zahájení Dnů evropského dědictví v Uherském Hradišti se Slováckými slavnostmi vína a otevřených památek a oslavami 750. výročí první písemné zmínky o královském městě Uherské Hradiště získalo věhlas a obdiv mezi širokou domácí veřejností a návštěvníky ze všech koutů naší republiky i ze zahraničí a vytvořilo pro následovníky a další nominovaná města pro pořádání Národního zahájení Dnů evropského dědictví v České republice vysokou latku. Svůj podíl na úspěšném hodnocení výjimečné události neslo i Slovácké muzeum s podporou Ministerstva kultury České republiky a svého zřizovatele, Zlínského kraje.

VÝSTAVY SLOVÁCKÉHO MUZEA V ROCE 2007

HLAVNÍ BUDOVA:

Velký sál:

Aztékové a civilizace starého Mexika	do 25. 2.
Aj, to sú malíři od Boha samého... (Lidoví malíři rodu Hánů z Blatnice pod sv. Antonínkem)	29. 3.–24. 6.
Ve znamení Brazílie: (Oscar Niemayer, Marcos Prado, Boris Jirků)	21. 7.–26. 8.
Uherské Hradiště – královské město	18. 10.–14. 9. 2008

Malý sál:

Jehla, příže, pokličky, hračky každé babičky	8. 3.–20. 5.
Pavel Bezděčka: Krása koroze	14. 6.–9. 9.
Uherské Hradiště – takoví jsme byli...	18. 10.–27. 1. 2008

Příspěvků:

Výsledky kurzu pletení z proutí a kukuřičného šustí	29. 3.–30. 4.
L-410 – příběh kunovického letadla	18. 5.–1. 7.

Výstavy mimo prostory muzea:

Buchlovice: Slovácko očima Františka Horenského	1. 6.–30. 9.
Na počátku byla hlína – stálá expozice	1. 6.–30. 9.
Neapol: Velikonoce na Slovácku	26. 3.–30. 4.
Památník Velké Moravy: Antonín Zelnitius, objevitel Veligradu	13. 9.–31. 10.

GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA:

Přízemní sál:

Antonín Kroča, obrazy	8. 2.–15. 4.
Antonín Gavlas – Prosvětlování (obrazy, fotografie, smalty, keramika)	10. 5.–12. 8.
Nositelé tradice lidových řemesel 2007	7. 9.–21. 10.
Miroslav Malina, Tulák po hvězdách, obrazy, kresby & francisdrake (Michal Malina, Michal Polák)	8. 11.–31. 12.

Velký sál:

4× struktury (Michal Bauer, Zdeněk Macháček, David Medek, Tomáš Medek)	8. 2.–15. 4.
Karlův most ne, ale hrad může být váš	10. 5.–5. 78.
Výstava absolventů Akademie výtvarných umění v Praze (Karolína Bílková, Pavel Klvaňa, Pavel Tichoň, Vladimír Vela, Kateřina Závodová)	
Dnešné a včerašie svety	24. 7.–9. 9.
Slovenská fotografie – Martin Martinček, Dušan Hanák	
Letem světem na křídlech fantazie (výtvarný projekt ZUŠ UH)	4. 10.–31. 12.

Malý sál:

Antonín Kroča, jun. – sochy	8. 2.–15. 4.
Karlův most ne, ale hrad může být váš	10. 5.–5. 78.
Výstava absolventů Akademie výtvarných umění v Praze (Karolína Bílková, Pavel Klvaňa, Pavel Tichoň, Vladimír Vela, Kateřina Závodová)	
Výsledky 9. ročníku mezinárodního sympozia lité medaile, plakety a drobné plastiky v Uherském Hradišti	18. 8.–21. 10.
Tváře známé i neznámé, portrét v české grafice 19. a 20. století (ze soukromé sbírky)	8. 11.–31. 12.

VÝSTAVY SLOVÁCKÉHO MUZEA V ROCE 2008

HLAVNÍ BUDOVA:

Velký sál:

Uherské Hradiště – město královské do 14. 9.
Krása, která hřeje
Gotické a renesanční kachle Moravy a Slezska 27. 11.–únor 2009

Malý sál:

Uherské Hradiště – takoví jsme byli do 27. 1.
Himaláj – Příběh Lhotse ve fotografiích Jiřího Rohela a Martina Minaříka 28. 2.–27. 4.
Zlaté mince evropského středověku 14. 5.–25. 5.
Antonín Hájek – práce se dřevem, cínem a intarzie 12. 6.–14. 9.
Krása, která hřeje
Gotické a renesanční kachle Moravy a Slezska 27. 11.–únor 2009

Přísálí:

Výsledky kurzu zdobení kraslic 17. 3.–27. 4.

Výstavy mimo prostory muzea:

Buchovice: Na počátku byla hlína – stálá expozice 30. 5.–5. 10.
Bрно: Lidová malířství rodu Hánů z Blatnice pod sv. Antonínkem 24. 6.–6. 9.
(Aj, to sú maléri od Boha samého...)

GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA:

Přízemní sál:

Zdenek Hudeček, Krása neumírá, obrazy 14. 2.–13. 4.
Komunikace, 15. 5.–9. 7.
3. krajská přehlídka výtvarných projektů žáků ZUŠ Zlínského kraje
Mikoláš Axmann, grafika 25. 7.–14. 9.
Výstava bonsají 26. 9.–31. 12.
Vánoce v galerii aneb půjdeme spolu do Betléma 6. 11.–31. 12.

Velký sál:

Lucie a František Chrástkovi, fotografie 14. 2.–13. 4.
Komunikace, 15. 5.–6. 7.
3. krajská přehlídka výtvarných projektů žáků ZUŠ Zlínského kraje
Jan Švankmajer, výstava k LFŠ 25. 7.–14. 9.
Ludmila Kovářiková, keramika 16. 10.–31. 12.

Malý sál:

Vladimír Zálešák, Proměny krajiny, obrazy 14. 2.–13. 4.
Komunikace, 15. 5.–29. 6.
3. krajská přehlídka výtvarných projektů žáků ZUŠ Zlínského kraje
Staré Město – centrum Velké Moravy 5. 7.–13. 7.
Eva Švankmajerová, výstava k LFŠ 25. 7.–14. 9.
Česká bible v průběhu staletí 16. 10.–31. 12.

NABÍDKOVÝ LIST PUBLIKACÍ A CD SLOVÁCKÉHO MUZEA V UHERSKÉM HRADIŠTI

SOUPIS PRACÍ vydaných Slováckým muzeem v letech 1914–1984

Vydalo: Slovácké muzeum, r.1985

Rozsah: 70 s.

C e n a : 1 Kč

BIBLIOGRAFIE LIDOVÝCH OBYČEJŮ I.

Sestavila: L.Tarcalová

Vydalo: Slovácké muzeum, r.1989

Rozsah: 176 s.

C e n a : 1 Kč

VLASTIVĚDA UHERSKOHRADIŠŤSKO

Vydal: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně ve spolupráci se Slováckým muzeem v roce 1992, jako druhé upravené vydání 63. svazku v souboru Vlastivědy moravské.

Rozsah: 855 s.

C e n a : 120 Kč

SLOVÁCKO 1991–1992, ročník XXXIII–XXXIV

Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1992

Rozsah: 206 s.

Cena: 40 Kč

SLOVÁCKO 1993, ročník XXXV

Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1993

Rozsah: 270 s.

C e n a : 40 Kč

BIBLIOGRAFIE LIDOVÝCH OBYČEJŮ II.

Sestavila: L.Tarcalová

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1994

Rozsah: 169 s.

C e n a : 40 Kč

SLAVNOSTNÍ PRŮVODY

Sestavila a redakčně upravila: L Tarcalová

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1994

Rozsah: 219 s.

Cena: 40 Kč

SLOVÁCKO 1995, ročník XXXVII

Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1996

Rozsah: 240 s.

C e n a : 40 Kč

Bezděčka, Pavel: **FAUNA JIHOVÝCHODNÍ MORAVY**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1997

Rozsah: 117 s.

C e n a : 20 Kč

SLOVÁCKO 1997, ročník XXXIX

Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1998

Rozsah: 221 s.

C e n a : 40 Kč

SLOVÁCKO 1998, ročník XL

Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1999

Rozsah: 300 s.

C e n a : 40 Kč

Marie Martykánová-Milada Frolcová: **GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1999

Rozsah: 107 s.

C e n a : 99 Kč

SLOVÁCKO 1999, ročník XLI

Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2000

Rozsah: 334 s.

C e n a : 40 Kč

SLOVÁCKO 2000, ročník XLII

Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2001

Rozsah: 332 s.

C e n a : 40 Kč

SLOVÁCKO 2001, ročník XLIII

Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2002

Rozsah: 292 s.

C e n a : 50 Kč

SLOVÁCKO 2002, ročník XLIV

Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003

Rozsah: 392 s.

C e n a : 70 Kč

SLOVÁCKO 2003, ročník XLV

Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2004

Rozsah: 331 s.

C e n a : 70 Kč

SLOVÁCKO 2004, ročník XLVI

Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2005

Rozsah: 364 s., barev. obr.

C e n a : 100 Kč

SLOVÁCKO 2005, ročník XLVII

Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2006

Rozsah: 380 stran

C e n a : 100 Kč

SLOVÁCKO 2006, ročník XLVII

Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2007

rozsah: 368 s.

C e n a : 100 Kč

SLOVÁCKÉ MUZEUM

Sestavil a redakčně upravil: I. Frolec

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2000

Rozsah: 152 s.

C e n a : 140 Kč

Štajnochr, Vítězslav: **PANNA MARIA DIVOTVŮRKYNĚ**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2000

Rozsah: 326 s., 298 obr.

C e n a : 350 Kč

Čoupková, Magdalena: **NEJSTARŠÍ UHERSKOHRADIŠŤSKÁ MĚSTSKÁ KNIHA**

Vydal: Státní okresní archiv a Slovácké muzeum, r. 2001

Rozsah: 159 s.

C e n a : 50 Kč

Luděk Galuška–Miroslav Vaškových: **PAMÁTNÍK VELKÉ MORAVY**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2002

Rozsah: 143 s.

C e n a : 140 Kč

OSUDY ZEMĚDĚLSKÉHO DRUŽSTEVNICTVÍ VE 20. STOLETÍ

Studie Slováckého muzea č. 7/2002

Sestavila a redakčně upravila: Blanka Rašticová

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2002

Rozsah: 295 s.

Neprodejné

Vaškových, Miroslav: **PRŮVODCE PO VÝZNAMNÝCH ARCHEOLOGICKÝCH LOKALITÁCH Z OBDOBÍ VELKÉ MORAVY**

Vydalo: Slovácké muzeum a Zlínský kraj, r. 2002

Rozsah: 14 s.

C e n a : 15 Kč

Frolcová, Milada: **SLOVNÍK ŽÁKŮ A ABSOLVENTŮ ZLÍNSKÉ ŠKOLY UMĚNÍ
A STŘEDNÍ UMĚLECKOPRŮMYSLVÉ ŠKOLY VE ZLÍNĚ
A V UHERSKÉM HRADIŠTI**

Vydalo: Slovácké muzeum a Krajská knihovna Františka Bartoše, r. 2003

Rozsah: 343 s.

C e n a: 160 Kč

ZELEŇ V LIDOVÝCH OBYČEJÍCH

Studie Slováckého muzea č. 8/2003

Sestavila a redakčně upravila: Ludmila Tarcalová

Vydal: Slovácké muzeum, r. 2003

Rozsah: 231 s.

C e n a: 50 Kč

Tarcalová, Ludmila: **PRŮVODCE ZEMĚDĚLSKÝMI USEDLOSTMI č. p. 90 a 93**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003

Rozsah: 10 s.

C e n a : 15 Kč

Frolec, Ivo: **PRŮVODCE STÁLOU EXPOZICÍ VESNICKÉHO KOVÁŘSTVÍ**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003

Rozsah: 21 s.

C e n a : 15 Kč

Tarcalová, Ludmila: **PRŮVODCE EXPOZICÍ SLOVÁCKO**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003

Rozsah: 17 s.

Cena: 15 Kč

Vaškových, Miroslav: **PAMÁTNÍK VELKÉ MORAVY STARÉ MĚSTO-NA VALÁCH/
NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA (pracovní sešit)**

edice Dětské tisky 1

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003

Rozsah: 3 volné listy

Cena: 10 Kč

Tarcalová, Ludmila: **NÁRODOPISNÁ EXPOZICE SLOVÁCKO (pracovní sešit)**

edice Dětské tisky 2

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003

Rozsah: 2 volné listy

C e n a : 7 Kč

**ZEMĚDĚLSKÉ ŠKOLSTVÍ, VÝZKUM A OSVĚTA JAKO PŘEDPOKLAD HOSPO-
DÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO ROZVOJE VENKOVA V 19. A 20. STOLETÍ**

Studie Slováckého muzea č. 9/2004

Sestavila a redakčně upravila: Blanka Rašticová

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2004

Rozsah: 365 s.

Neprodejné

Tarcalová, Ludmila: **KLOBÚČEK S PÉRKAMA, VĚNEČEK S PANTLAMA**
(úvazy, pokrývky a úpravy hlavy). Katalog ke stejnojmenné výstavě.
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2004
Rozsah: 28 s.
Cena: 40 Kč

CO NEODNESL ČAS...

(přírůstky do sbírek Slováckého muzea). Katalog k 90. výročí založení muzea 1914-2004.
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2004
Rozsah: přebal a 6 volných listů
Cena: 25 Kč

Portl, Pavel: **BEDŘICH BENEŠ BUCHLOVAN, ZNÁMÝ NEZNÁMÝ**

Vydalo: Slovácké muzeum, Knihovna B. Beneše Buchlovana, Muzejní spolek v Uherském Hradišti, Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, r. 2005
Rozsah: 77 s.
C e n a : 139 Kč

Habartová, Romana: **LIDOVÁ UMĚLECKÁ VÝROBA V ČESKÉ REPUBLICĚ**
(katalog k výstavě)

Vydalo: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, r. 2005
Rozsah: 20 stran
Cena: 40 Kč

Štajnochr, Vítězslav: **SVATÁ TROJICE**

Katalog ze sbírek Slováckého muzea v Uherském Hradišti
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2005
Rozsah: 100 stran
C e n a : 220 Kč

ZVYKY A OBYČEJE SOCIOPROFESNÍCH SKUPIN

Studie Slováckého muzea č. 10/2005
Sestavila a redakčně upravila: Ludmila Tarcalová
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2006
Rozsah: 251 s.
Cena: 70 Kč

OSOBNOSTI AGRÁRNÍ POLITIKY 19. A 20. STOLETÍ

Studie Slováckého muzea č. 11/2006
Sestavila a redakčně upravila: Blanka Rašticová
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2006
Rozsah: 275 s.
Neprodejně

Portl, Pavel: **PRŮVODCE LETECKÝM MUZEEM KUNOVIC**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2006
ISBN: 80-86185-56-7
Rozsah: 33 s.
C e n a : 15 Kč

Tarcalová, Ludmila: **MAPA KROJŮ NA SLOVÁCKU**

Kresby: Petra Kalábová

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2006

Rozsah: 1 mapa

C e n a : 40 Kč

Kolektiv: **KERAMICKÁ VÝROBA VE ZLÍNSKÉM KRAJI**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2006

Rozsah: nestr. + mapa

C e n a : 80 Kč

DARY A OBDAROVÁNÍ

Studie Slováckého muzea č. 12/2007

Sestavila a redakčně upravila: Ludmila Tarcalová

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2007

Rozsah: 247 s.

C e n a : 100 Kč

Habartová, Romana: **AJ TO SÚ MÁLĚŘI OD BOHA SAMÉHO**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2007

Rozsah:

C e n a : 300 Kč

Vaškových, Miroslav–Číhal, Robert: **CD – VELKÁ MORAVA**

Multimediální dvojjazyčné CD

C e n a : 220 Kč (1 licence)

1 000 Kč multilicence pro školy